

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy **8 str.**

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol. Rękopisów Redakcja nie zwraca

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr. 160-315.

Cena numeru w Toruniu i na prowincji **gr. 20**

Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11

Telefony Redakcji dziennej 747, 748. Telefon Redakcji nocnej 749.

Oddziały: Gdańsk, Kaszubski Rynek 21, tel. 214-94 — Gdynia, ul. 10 utego, tel. 15-44 — Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, ul. Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Marsz. Piłsudskiego 4a, tel. 602.

Rok V.

Toruń, wtorek 2 maja 1933

Nr. 100

Stalowy hełm w swastyce Rozgrywka Hitlera z Hugenbergiem

Złożenie z urzędu przywódcy Stahlhelmu ppłk. Duesterberga wywołało w kołach politycznych duże poruszenie. Przypominają, że nie tak dawno jeszcze był on wspólnym kandydatem stronnictwa Hugenbergów oraz organizacji Stahlhelmu w wyborach Prezydenta Rzeszy.

Ostry ton rozkazu Seldtego wskazuje, że usunięcie Duesterberga poprzedziła gwałtowna walka między obu przywódcami Stahlhelmu, która obok momentów osobistych posiadała niewątpliwie głębsze podstawy natury zasadniczej.

Główna kwatera Stahlhelmu stara się zrzucić odpowiedzialność za konflikt na Duesterberga, utrzymując, że postępował on nielegalnie wobec Seldtego i dyskwalifikował go w tajnych okólnikach wobec komendantów krajowych. Seldte od dawna już wzywał do usunięcia Duesterberga do ustąpienia. Zwracano uwagę, że dziad Duesterberga był żydem.

Prasa zgodnie podkreśla, iż faktycznym powodem gwałtownego usunięcia drugiego przywódcy Stahlhelmu był jego zasadniczy opór przeciwko planowanemu połączeniu organizacji stalhelmowych we wspólnym obozie ze szturmcami. Duesterberg bronił niezależności Stahlhelmu jako organizacji wojskowej, która winna, jego zdaniem, odegrać samodzielną rolę w zakresie zewnętrznym - politycznym. Ustąpienie Duesterberga uważane jest za dotkliwy cios, wymierzony pośrednio w Hugenbergów.

który wśród miarodajnych czynników partii rządzącej bronić musi sam praw członków swego stronnictwa.

Biurowolfa donosi, że Seldte zgłosił przystąpienie do partii narodowo-socjalistycznej. Komunikując o swej decyzji przez radio, min. Seldte zaznaczył, iż podporządkuje się wraz z całą organizacją Stahlhelmu kanclerzowi, zwalniając równocześnie od przysięgi tych towarzyszy broni, którzy nie chcą iść w jego ślady. W związku z usunięciem Duesterberga Seldte ogłosił deklarację, w której oświadcza, że od chwili

powstania Stahlhelmu nie miał podobnie ciężkiej decyzji, jednakże złożenie z urzędu Duesterberga nastąpiło z powodu istnienia pomiędzy obu kierownikami związku zasadniczej różnicy zdań w sprawie ustosunkowania się Stahlhelmu do rewolucji narodowo-socjalistycznej i w sprawie jego przyszłej organizacji. Seldte wyraża uznanie dla żołnierskiego zachowania się Duesterberga, który, przekonany o znaczeniu swego punktu widzenia dla egzystencji Stahlhelmu, uważał za właściwe trwać na stanowisku aż do końca.

„Symboliczna“ fuzja stalhelmowców z hitlerowcami

Berlin, 1. 5. (PAT). Kierownictwo partii narodowo-socjalistycznej ogłasza komunikat, który podkreśla, że oświadczenie komendanta Stahlhelmu Seldtego o przystąpieniu wraz z całą jego organizacją do narodowych socjalistów rozumieć należy tylko jako akt symboliczny. W praktyce zachowana zostaje nadal odrębność między obu ugrupowaniami obozu narodowego. Jednocześnie przynależność do

Stahlhelmu i organizacji narodowo-socjalistycznych jest dalej zakazana. To zastrzeżenie miarodajnych czynników partii hitlerowskiej skierowane jest wyraźnie przeciwko próbom korporacyjnego wprowadzenia większych oddziałów Stahlhelmu do zwartych pod względem organizacyjnym i dyscyplinarnym oddziałów szturmovych.

Nowa głodówka Gandhiego ma rozpocząć się 8 maja

Londyn, 1. 5. (PAT). Mahatma Gandhi ma rozpocząć w dn. 8 maja ponownie głodówkę, która ma trwać trzy tygodnie. Oba wiąca się, że Gandhi tym razem nie wytrzyma takiego eksperymentu, który zakończy się jego śmiercią. Wczoraj rano Gandhi, do więzienia, w którym przebywa, wezwał swego syna w celu oznajmienia mu o swoim postanowieniu. Syn Gandhiego w ciągu 2

godzin starał się bezskutecznie odwieść go od tego zamiaru. Głodówka według oświadczenia Gandhiego niema podłoża politycznego. Mahatma dąży jedynie do wewnętrznego oczyszczenia, jednakże panuje przypuszczenie, że postanowienie głodówki jest wywołane niezadowoleniem ze stanowiska Hindusów w kwestji zniesienia ograniczeń dla parjasów.

XIII. Międzynarodowe Targi Poznańskie

Uroczyste otwarcie w obecności p. min. Zarzyckiego

Poznań, 1. V. (PAT). Wczoraj otwarte zostały 13-te międzynarodowe targi poznańskie. Na uroczystość tę przybył z Warszawy p. minister przemysłu i handlu dr. Zarzycki. Po powitaniu na dworcu przez przedstawicieli władz miejscowych, miasta i dyrekcji targów, p. minister Zarzycki udał się do sali reprezentacyjnej miejskiego urzędu Targów Po-

znańskich, gdzie zebrali się przedstawiciele polskich i zagranicznych sfer gospodarczych, władz i społeczeństwa.

Uroczystość otwarcia rozpoczął przemówieniem prezydent miasta Ratajski, po którym zabrał głos imieniem rządu p. min. Zarzycki. Przy dźwiękach hymnu narodowego p. minister przeciął wstęgę.

Ojciec św. do Episkopatu polskiego Podziękowanie za serdeczny hold

W odpowiedzi na telegram Księża Biskupów polskich w sprawie wystąpienia paryskiej „La Republique” na ręce ks. kardynała Kakowskiego nadeszła depecha z Watykanu następującej treści:

„Ojciec Święty, wzruszony tak jednomyślnym i serdecznym holdem, dziękuje Episkopatowi, duchowieństwu i ludowi za pełne miłości przypomnienie mocnych wieżów, jakie łączyły pierwszego nuncjusza apostolskiego ze szlachetnym narodem odrodzonej Polski. Ojciec Święty cieszy się, iż może powtórzyć życzenia, jakie niedawno wypowiedział z okazji akademickiej pielgrzymki jubileuszowej i życzy umiłowanej Polsce, aby stale uczestniczyła w nieocenionych korzyściach Odkupienia, co umacnia specjalnym błogosławieństwem dla jej tradycyjnej wiary i chrześcijańskich zasad życia jej poszczególnych warstw społecznych.

Herriot i Paderewski wspólnie wracają do Europy

Paryż, 1. 5. (PAT). „Paris Soir” donosi, że Herriot, powracający do Europy razem z Paderewskim na okręcie „Ile de France” prowadzi częste rozmowy ze znakomitym muzykiem polskim na temat zagadnień bieżących.

„Hetmanowi serc” — wileńscy oficerowie rezerwy

Wilno, 1. 5. (PAT). W drugim dniu święta oficerów rezerwy zebrani w Wilnie delegaci kół związku oficerów rezerwy województwa wileńskiego oraz częściowo województwa nowogródzkiego i białostockiego w liczbie kilkuset udali się pochodem na grób s. p. biskupa Bandurskiego w bazylice wileńskiej, gdzie złożyli na trumnie wieniec z napisem „Hetmanowi serc naszych, Kochanemu Kapelanowi Związek Oficerów Rezerwy”.

Nieomal tragiczny wypadek polskiego alpinisty po wspaniałym sukcesie

Lyon, 1. 5. (PAT). Jerzy Goler, znany alpinista polski dokonał w dniu 21 kwietnia pierwszego wejścia na szczyt Pavé 3850 metrów w warunkach nadzwyczaj ciężkich w czasie panowania śnieżyicy. Nieco poniżej szczytu w czasie zjazdu na linie oberwał się cypel skalny, na którym zaczepiona była lina. Goler stracił przytomność po oderwaniu się od skały i odzyskał ją dopiero około godz. 6 następnego dnia rano po 12 godzinach przebywania pod śniegiem, który go przysypał na lodowcu znajdującym się o 600 metrów poniżej miejsca wypadku. Mimo nadzwyczaj ciężkiego stanu Goler dowlokł się do moreny — gdzie spotkał idącego na poszukiwanie go Wyszynskiego i przy jego pomocy dotarł do schroniska, skąd zabrało go pogotowie. Goler przebywa obecnie na kuracji w klinice chirurgicznej w Grenoble.

Pierwszy dzień konkursów hippieznych w Gnieźnie

Gniezno, 1. 5. (PAT). W konkursie otwarcia konkursów konnych w Gnieźnie pierwsze miejsce zajął por. Gutowski z 17 p. a., drugie por. Janczyński z 15 p. a. i., trzecie por. Majewski z 15 p. a. i. Konkurs jeźdźców cywilnych nie doszedł do skutku.

Straszną katastrofą autobusowa

Praga, 1. 5. (PAT). Autobus, wiozący 36 osób z Brna Morawskiego do Zlína wpadł na domek przydrożny, który uległ zniszczeniu. — Autobus również poważnie uszkodzony. — Cztery osoby zostały zabite, 18 ciężko rannych, reszta pasażerów odnieła również obrażenia.

Nie akademicy szerzyli zamęt w Naczelnej Konferencji Akademickiej

Jak już donosiliśmy, w skład rozwiązywanej zarządzeniem władz administracyjnych Naczelnej Konferencji Akademickiej, wchodził cały szereg osób z poza grona akademickiego. Osoby, te, niebędące akademikami, stojące poza uczelniami i nie podlegające władzom akademickim, zaprzęwały w N. K. A. naczelne stanowiska, poczynając od prezesa tej organizacji i stanowiąc blisko trzecią część pełnego składu N. K. A., wywierając decydujący wpływ na wszelkie jej poczynania. Są to pp.: Tadeusz Fabiani — prezes N. K. A., aplikant sądowy; Witold Bayer — magister praw;

Janusz Dąbrowski; Aleksander Heinrich — magister praw; Zygmunt Judycki — inżynier; Jerzy Kurejusz — aplikant sądowy; Zbigniew Stypulkowski — poseł na sejm, adwokat; Zdzisław Węgliński — aplikant sądowy; Jan Wroczyński — doktor medycyny.

W tym stanie rzeczy ma swą charakterystyczną wymowę przemilczanie przez prasę, popierającą rozwiązana organizację udziału w Naczelnej Konferencji Akademickiej osób starszych, stojących poza młodzieżą akademicką, a faktycznie sprawami N. K. A. kierujących.

Polskie „święto morza” w Paryżu

Paryż, 1. 5. (PAT). Pod protektoratem ambasadora Chłapowskiego odbyła się wczoraj uroczysta akademja święta morza, na której reprezentowana była Polska polojaz. Kilka nawiązań analogicznych obchodów zorganizowano na całym terenie Francji, gdzie są największe skupiska naszej emigracji.

06502
BIBLIOTEKA
UNIWERSYTECJA
TORUŃ

Kto ma wybierać Prezydenta Rzplitej?

Prezydent musi być niezależny od ciał ustawodawczych

Marszałek Piłsudski w wywiadzie z dnia 14 grudnia 1930 r. mówił m. i. o roli Prezydenta Rzeczypospolitej w Polsce: — „Główną pracą Prezydenta musi być regulowanie najwyższej pracy państwowej tak, aby ona zbyt wielkich zgrzytów nie miała i by przeszkody, które napotyka, nie były rozwiązywane zanadto jednostronnie... Praca Prezydenta, jako najwyższa, dbać musi o równowagę i harmonję pomimo wszelkich tarć i nawet walki”. I dodawał: — Wiąże zawsze całość poruszonych przezemnie kwestyj z wyborem Prezydenta inną drogą, niż przez Sejm i Senat, tak, by uczynić i prawnie i zwyczajowo Prezydenta możliwie od tej strony niezależnym i wybranym zatem inną drogą przez cały kraj“.

Dwie tezy wysunął zatem Marszałek Piłsudski, jako wniosek z 12-tu lat kierowniczej pracy państwowej, po osobistych, częstokroć smutnych doświadczeniach z tych czasów, gdy jako Naczelnik Państwa współpracował z innymi czynnikami władzy państwowej, i później, gdy był świadkiem, jak następcę jego na urządzie Głowy Państwa czynnik sejmowładcze osaczyły ze wszelkich stron i uczyniły bezwolnym narzędziem gry samolubnych interesów partyjnych, grupowych i osobistych. Po pierwsze więc — Prezydent, gdy chodzi o źródło jego władzy, musi być niezależnym od ciał ustawodawczych. Powtórnie zaś — podstawa jego wyboru musi być możliwie szeroka, źródłem jego władzy musi być „cały kraj”. Oczywiście jest już rzeczą mniej istotną, czy wola społeczeństwa wyrazić się ma w bezpośrednich, plebiscytowych wyborach, czy też Konstytucja przewidzi dwustopniowość wyborów i system elektorski.

Dążność, by wybór Głowy Państwa oparty był na szerokiej podstawie i by do wyrażenia swej woli powołanym był przez ogół społeczeństwa, temsamem zaś by podniesiony został autorytet Prezydenta i uniezależniony od innych organów władzy państwowej, żywą była w Polsce od zarania niepodległości. Według wniesionego przez rząd Paderewskiego w dniu 1 listopada 1919 r. projektu Ustawy Konstytucyjnej — mieli Naczelnika Państwa wybierać wszyscy obywatele państwa, mający czynne prawo wyborcze, głosując na jednego z dwóch kandydatów, wskazanych przez Sejm. Projekt konstytucji, opracowany przez t. zw. Komisję Ankiety, pod przewodnictwem Bobrzyńskiego, zalecał system zbliżony do amerykańskiego. Według tego projektu, wyboru Prezydenta miało dokonywać specjalne ciało wyborcze, złożone z elektorów w liczbie podwójnej w stosunku do ustawowej liczby członków Izby Poselskiej.

Podobne stanowisko zajmowały nawet i stronnictwa polityczne. Wszystkie projekty, zgłoszone w Sejmie Ustawodawczym przez ugrupowania sejmowe, stanęły na gruncie wyborów powszechnych, oświadczając się za systemem plebiscytowym lub elektorskim. Jest przytem rzeczą charakterystyczną, że za systemem amerykańskim, a więc bardziej umiarkowanym, opowiedział się np. Klub P. P. S., za systemem natomiast nieograniczonego plebiscytu opowiedziało się — obok Wyzwolenia — skrajne prawe skrzydło Izby: — Związek Ludowo-Narodowy...!

Z czasem dopiero dokonała się znamienita przemiana pojęć w ugrupowaniach prawicowych. A stało się to w miarę tego, jak Sejm Ustawodawczy począł „rozsmakowywać się” w swych „suwerennych” ambicjach, kiedy narodowa demokracja począła „przykrawać” zasady przyszłego ustroju pod kątem walki z Piłsudskim, jako przypuszczalnym Prezydentem Rzeczypospolitej. Wychodząc z tych założenia, Konstytucja Marcowa ostatecznie obdarła Prezydenta z wszelkich uprawnień rzeczywistej władzy, a wybór jego oddała w ręce połączonych Izby poselskiej i senackiej. Cała lewica — do N. P. R. i Piasta włącznie — w Sejmie Ustawodawczym do końca broniła zasady powszechnych wyborów Prezy-

denta, uległa jednak w ostatecznej rozgrywce wobec niewielkiej większości zablokowanych klubów prawicy.

Walka z 39-tym artykułem Konstytucji trwała jednak dalej. W Sejmie ubiegłym, który powołany był do rewizji Konstytucji, lecz zadania tego dla braku zwartej większości nie spełnił, — kluby lewicy i centrum w zgłoszonych przez siebie projektach naprawy ustroju wypowiedziały się za systemem elektorskim, Klub BBWR natomiast postawił zasadę plebiscytu. Jedynie Stronnictwo Narodowe opowiedziało się... za dotychczasowym systemem wyboru Prezydenta.

Projekt Klubu BBWR, który w obecnym Sejmie jest przedmiotem rozległych prac komisyjnych, stoi na stanowisku t. zw. ograniczonego plebiscytu. Wedle tego projektu, Prezydenta wybierać ma ogół obywateli w głosowaniu powszechnym, tajnym i bezpośrednim. Wyboru dokonuje między dwoma kandydatami, z których jednego wskazuje ustępujący Prezydent Rzeczypospolitej, drugiego zaś wskazują większością głosów połączone Izby: Sejmu i Senatu.

System ten ustala wolę ogółu społeczeństwa jako źródło władzy Prezydenta, przez co podnosi jego autorytet, uniezależnia go od innych czynników państwowych i spręga silniej z narodem. Równocześnie zaś w sposób trafny osłabia, natężenie i ewentualne wybujałości walki wyborczej. Ponieważ głosowanie odbywa się tylko między dwoma kandydatami, przeto nie może powstać potrzeba wyborów powtórnych, jak to stało się np. w Niemczech, a ograniczona do dwóch liczb kandydatów nakłada naturalne hamulce na grę rachub partyjnych. Fakt, że jednego z kandydatów wskazuje ustępujący Prezydent, przyczynić się winien do utrzymania jednolitej linii polityki państwowej, reprezentowanej przez Głowę Państwa.

Projekt BBWR stanie się niezawodnie w niedługiej przyszłości prawem. Nowa Konstytucja w całym szeregu postanowień, a także przez odpowiedni system wyborów wyposaży Głowę Państwa w konieczne uprawnienia władzy, niezbędne do wykonywania — jak to określił Marszałek Piłsudski, — najwyższej pracy państwowej, dbałej o równowagę i harmonję rozwoju Rzeczypospolitej.

Przesilenie gabinetowe w Estonii

W związku z ustąpieniem dwóch ministrów z centrum, gabinet p. Paetsa podał się do dymisji. Na zdjęciu naszym podajemy podobiznę b. premiera, a równocześnie naczelnika republiki Estońskiej p. K. Paetsa.

Schacht jedzie do Ameryki

Do Paryża przybył dr. Schacht, który wyjeżdża do Cherbourga, skąd uda się do Stanów Zjednoczonych.

Anglja oskarża Niemcy

Lord Grey ostrzega przed niebezpieczeństwem niemieckim

Znakomity mąż stanu i minister spraw zagranicznych W. Brytanji przy wybuchu wojny lord Grey, przemawiając na zebraniu rady naczelnej liberałów, której przewodniczył, wypowiedział w swoim zagajeniu niebezpieczeństwo grożące Europie ze strony Niemiec.

„Jestem bardzo przygnębony tem, — oświadczył lord Grey, co się dzieje w Niemczech. Jakbyśmy się czuli obecnie, gdyby Niemcy były w danej chwili podobnie uzbrojone, jak w r. 1914? Sytuacja Europy byłaby

w najwyższym stopniu niebezpieczna. Gdy my tak odczuwamy sytuację, jakież dopiero musi być uczucie we Francji, w kraju, który dwukrotnie w czasie pamiętnym dla żyjącej dziś generacji przechodził inwazję Niemiec! To, co się stało, zagraża pokojowi i jedyną wielką gwarancją pokoju w danej chwili jest fakt, że Niemcy nie są uzbrojeni(?) i nie mogą zacząć wojny. Cały ton polityki niemieckiej i nastawienie mentalności Niemców w ostatnich czasach musiały zrazić i zaniepo-

koić opinię brytyjską. Podkreślam to, albowiem po wojnie opinia brytyjska w wielu kierunkach bez wątpienia odnosiła się do Niemiec z wyraźną sympatją. Obecny atak na Żydów, pokazuje, że Niemcy nie są jeszcze przygotowane na to, abyśmy im mogli okazać za dużo tolerancji. Gdybyśmy Niemcom tej tolerancji udzielił i temsamem zaprzeczyli prawom obywatelskim Żydów w naszym kraju, to wówczas cofnęlibyśmy się sami wstecz o 100 lat, Niemcy się w ten sposób właśnie cofnęły wstecz o 100 lat i w związku z tem w Niemczech zapanowało przekonanie, że sła idzie przed prawem i że wszelkie drogi i środki są dozwolone i mogą być użyte dla usunięcia kogokolwiek z zespołu rasy germańskiej. O ile chodzi o mnie, podpisuję się całkowicie pod tem wszystkiem, co powiedział sir Austin Chamberlain. Nie możemy w dalszym ciągu wyciągać ręki na znak pokoju, o ile z tamtej strony temi uczuciami pokojowymi nam nie odpowiadają.“

„Times“, omawiając powyższy artykuł zaznacza, że wielki autorytet Grey'a w życiu publicznym Wielkiej Brytanji nadaje specjalne znaczenie rzadkim jego wyrażeniom politycznym, zwłaszcza gdy dotyczą one zagranicznej polityki, w dziedzinie której wpływ i znaczenie Grey'a są tak wielkie. Słowa Grey'a należy przeto uważać za wyraz przeważającej większości opinii publicznej w W. Brytanji.

Oskarżenie Grey'a, że jedyną gwarancją pokoju jest fakt rozbrojenia Niemiec i że tylko dlatego nie mogą Niemcy rozpocząć wojny, jest straszne. Z faktu tego wynikałoby, że dla utrzymania pokoju w Europie nie pozostaje nic innego, jak trzymać Niemcy stale w szachu przez przewagę ich sąsiadów.

„Times“ zaprzecza wynurzeniom członków rządu Hitlera, którzy, jak np. wicekanclerz Papeu w rozmowie z lordem Newtonem zwalają winę za wszystko na traktaty pokojowe i oddają się złudzeniu, że cały świat jest tego samego zdania. Świat bynajmniej do takich wniosków nie doszedł, stwierdza „Times“, — autorytatywne oświadczenie — kończy dziennik — ze strony tych, którzy wystąpią z inicjatywą rewizji, jest pożądana, aby usunąć zbyteczne alarmy z jednej strony, a fałszywe nadzieje z drugiej.

Swastyka nad sportem

Minister Spraw Wewnętrznych Rzeszy Frick mianował kpt. Tschammer-Ostena komisarzem Rzeszy do spraw sportowych. Kpt. Tschammer-Osten brał czynny udział w wielkiej wojnie i od r. 1917 był w wielkiej kwaterze oficerem łącznikowym do specjalnych poruczników.

„Legjon Młodych“ z całej Polski na czterodniowym zjeździe w Poznaniu

W dniach 3, 4, 5 i 6-maj m. r. b. odbędzie się w Poznaniu ogólnopolski zjazd oraz trzeci kongres Legionu Młodych. Zjazd wyznaczony jest na 3-ci maj i potrwa jeden dzień. Kongres natomiast trwać będzie przez następne trzy dni. Zarówno w zjeździe, jak i w kongresie wezmą udział delegaci przeszło 200-tu obwodów Legionu Młodych z całej Polski.

Uroczystości zjazdowe rozpoczną się w dniu 3-im maja o godz. 9-ej rano nabożeństwem w katedrze. Potem uczestnicy zjazdu wezmą udział w defiladzie, odbywającej się z okazji święta narodowego. O godz. 13-ej min. 30 odbędzie się w hali wystawowej PWK. akademija zjazdowa, w czasie której przemawiać będą pp. Zbigniew Zapasiewicz, Józef Michałkiewicz, komendant okręgu nowogrodzko-poleskiego, Włodzimierz Bociański, komendant okręgu poznańskiego i Leon Stachórski, komendant główny

Legionu Młodych. O godz. 17-ej odbędzie się w dużej sali domu rzemieślniczego uroczyste otwarcie III-go kongresu Legionu Młodych. Na program otwarcia złożą się: odegranie Hymnu państwowego, otwarcie kongresu przez sekretarza generalnego kongresu p. Szuskiego, przemówienie komendanta głównego, p. Leona Stachórskiego, przemówienia powitalne, przemówienie p. Zbigniewa Zapasiewicza oraz na zakończenie odegranie hymnu „Pierwszej Brygady“.

W dniu 4-ym maja r. b. odbędzie się pierwsze plenium kongresu ze sprawozdaniem komendanta głównego, oraz z podziałem uczestników na komisje. Dzień 5-ty maja poświęcony jest obradom komisji i podkomisji kongresowych. W dniu 6-ym maja odbędzie się drugie plenium, na którym przyjęte zostaną wnioski komisji, oraz nastąpi wybór władz Legionu Młodych.

Nadzwyczajna danina majątkowa obowiązuje z dniem 1 stycznia rb.

W Dzienniku Ustaw z dnia 29 kwietnia rb. ogłoszona została ustawa o nadzwyczajnej daninie majątkowej, która wzamian za umorzony dotychczasowy podatek majątkowy, ustanawia na okres lat 5, tj. od 1933 r. do 1937 r. łącznie nadzwyczajną daninę majątkową w wysokości 24 miljn. zł rocznie. Z sumy tej płatnicy państwowego podatku gruntowego wpłacają 10 milionów zł rocznie, płatnicy państwowego podatku przemysłowego — 10,5 miljn. zł rocznie, płatnicy państwowego od nieruchomości 3 i pół miljn. zł rocznie.

Od nadzwyczajnej daniny majątkowej — ustawa zwalnia: państwo i przedsiębiorstwa państwowe, związki komunalne i przymusowe związki prawa publicznego, Bank Polski, spółdzielnie mieszkaniowe, mieszkaniowo budowlane, kasy sieroc, emerytalne, wdowie i pogrzebowe, kasy pomocy w nagłych wypadkach oraz związki zawodowe, nietrudniące się tran-

zaksjami zarobkowymi. Dalej zwolnione zostały majątki, służące celom naukowym, oświatowym, kulturalnym i dobroczynnym, budynki poświęcone służbie Bożej, nowożytność budowy i ich części nadbudowane, gospodarstwa osadników do 35 ha, osadników wojskowych do 45 ha, gospodarstwa rolne do 7 ha, a ponad ten obszar takie gospodarstwa od których podatek gruntowy nie przekracza 25 zł rocznie, przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe wolne zawody, których obrót nie przekracza 20 tys. zł rocznie, a przy zryczałtowanym podatku obrót wolny od daniny wynosi 27 tys. złotych.

Nieruchomości, których roczny przychód nie przekracza 1000 zł rocznie, również zwolnione są od daniny. Ustawa weszła w życie z dniem ogłoszenia, o obowiązuje od dnia 1 stycznia rb.

K. 194/56

Nowe alarmy o ataku polskim na Prusy Wschodnie

Fantazja znanego paszkwilisty Oertzena

Nazwisko publicyisty niemieckiego v. Oertzena jest w Polsce znane.

Przed dwoma laty von Oertzen ogłosił znany paszkwił p. t. „Das ist Polen“, poczem opublikował broszurę p. t. „Polen an der Arbeit“, w której zajął się denuncjowaniem wybitnych działaczy wśród polskiej mniejszości narodowej w Niemczech z ks. dr. Domańskim na czele, oskarżając ich o tajemnicze konszachty z polskimi placówkami konsularnymi. Jako były oficer wywiadowczy niemieckiego sztabu generalnego, zdradził się tutaj v. Oertzen z dużym wyszkoleniem śledczym.

V. Oertzen wystąpił obecnie z nową publikacją p. t. „Die polnische Gefahr“ (niebezpieczeństwo polskie). Po dłuższym wstępie, poświęconym omówieniu „niemieckiego zadania kolonizacyjnego na Wschodzie“, nakreśleniu linii wytycznej polskiej polityki narodowej, motywuje v. Oertzen „absolutną pewność rozpoczęcia przez Polskę wojny prewencyjnej z Niemcami przez zajęcie Gdańska i Prus Wschodnich“. Swoje przewidywania wojenne opiera autor artykułu na przeświadczeniu, że Polska nie może dopuścić do istnienia „korytarza polskiego“ a to na podstawie memoriału Romana Dmowskiego do prezydenta Wilsona z dn. 8 października 1918 roku.

Ich słowa uznania dla armii polskiej

Stwierdziwszy konieczność rozpoczęcia przez Polskę wojny z Niemcami zajmuje się v. Oertzen obszernie gotowością bojową wojska polskiego. „Rozwój wojska polskiego po wojnie — pisał v. Oertzen — poszedł po linii ustalonej przez wojnę 1920 roku i zapewniony został przez fakt stanięcia na czele wojska polskiego Marszałka Piłsudskiego. Publicysta niemiecki oburzony jest na swoich rodaków, którzy ciągle jeszcze wierzą w niemądry zwrot „polnische Wirtschaft“ i nie doceniają sprawności, zwartości i możliwości państwa i wojska polskiego.

Zdaniem p. v. Oertzen siła bojowa Polski może w ciągu kilku tygodni osiągnąć wraz z formacjami pomocniczymi 3,5 milionów ludzi. Z tej liczby 500.000 ludzi odpada dla zapewnienia spokoju na granicy wschodniej. Liczba ta wystarczy całkowicie, gdyż polska polityka zagraniczna potrafiła dzięki zawarciu paktu o nieagresji z Rosją Sowiecką zapewnić sobie neutralność tego państwa w razie ewentualnego konfliktu polsko-niemieckiego.

Z ogólnego stanu armii polskiej 1,5 miliona ludzi będzie skoncentrowane na Pomorzu, celem zapewnienia połączenia Gdyni z centralnymi ośrodkami kraju, a jednocześnie grupa bojowa złożona z 10-ciu dywizyj i wyposażona w najlepsze formacje broni pancernej i lotniczej wyruszy z Gdyni, jako punktu operacyjnego na Prusy Wschodnie. Jednocześnie druga grupa bojowa wyruszy na Prusy Wschodnie z Grudziądza. Obie te grupy samodzielnie zdobywać mają tereny jezior Mazurskich i połączyć dopiero na północ od nich, ażeby wspólnie uderzyć na t. zw. Trójkąt Heilberski, stanowiący ostatnią już zapórę przed zdobyciem Królewca. Wedle v. Oertzena grupa bojowa grudziądzka będzie wyposażona w 500 samolotów wojskowych i do 300 czołgów.

Wojska stojące na Pomorzu będą miały za zadanie obronę granicy zachodniej w czasie gdy grupy grudziądzka i grudziądzka będą zdobywały Prusy Wschodnie.

Swoje przewidywania strategiczne uzupełnia v. Oertzen analizą siły bojowej wojska polskiego, wskazując, że żołnierz polski nie ma wielkich potrzeb i już w wielkich wypadkach okazał się najlepszym i niezmiernie użytecznym materiałem ludzkim.

Materiał bojowy polski jest, według v.

Anglia bojkotuje towary sowieckie

Obowiązuje już zakaz przywozu towarów sowieckich do Anglii, którym objęty jest również przywóz drzewa. Mimo to angielski rynek drzewny nie zareagował spodziewaną po wazecznie zwykłą ceną. Dowodzi to, że kółka gospodarze angielskie nie wierzą w długotrwałość konfliktu z Sowiecami, spowodowanego — jak wiadomo — znanym procesem inżynierów angielskich w Moskwie.

Oertzena — pierwszorzędnym i całkowicie nowoczesnym, co tembardziej zasługuje na uwagę, iż armia polska wyposażona została zupełnie niezależnie od Francji.

Wojna rozpocznie się według v. Oertzena — „wedle wzorów japońskich“, to zn. bez wypowiedzenia. Pewnego dnia — proklamuje v. Oertzen — rozpoczyna się w Gdańsku niepokój, podczas których kilku polskich obywateli będzie zabitych i rannych. Dla obrony interesów obywateli polskich zajmą wojska polskie Gdańsk. Krok ten wywoła oburzenie w Niemczech, co Polacy uznają za zagrożenie Pomorza i zastosują prewencyjne środki obronne, polegające właśnie na zajęciu Prus Wschodnich przez dwie silne grupy wojskowe.

Oertzen o Korfiantym

Co nastąpi dalej — o tem niestety von Oertzen nie pisze. Mimoćdem tylko zauważa, że Polsce będzie „bardzo trudno“ utrzymać zajęte tereny. Do tego przypuszczenia upoważnia v. Oertzena — jak pisze — choćby zachowanie się p. Wojciecha Korfiantego, „który wraz z swoją Chrześcijańską Demokracją czynił zawsze trudności rządowi warszawskiemu“, dając w ten sposób do poznania, że „górnolazacy języka słowiańskiego“ nigdy nie zgodzą się na stałe przyłączenie ich do Polski.

Tak wygląda najnowsze wystąpienie publicystyczne p. v. Oertzena: — jeszcze jeden dowód wiecznotrwałości znanego okrzyku „łapaj złodzieja“.

Premier Francji przeciw hitleryzmowi

Premier francuski p. Daladier wygłosił przed kilku dniami w miejscowości Orange wielką mowę polityczną, w której w sposób zdecydowany wystąpił przeciw hitleryzmowi i antypokojo- wym zamierzeniom. Na zdjęciu naszym widzimy p. Daladiera, przemawiającego do mikrofonu.

Ulgi handlowe dla Gdyni

6 maja — obrady pod przewodnictwem ministra Zarzyckiego

Termin zebrania komisji doradczej do spraw handlu, które miało się odbyć w dniu 29 kwietnia zostało przesunięte. Zebranie plenarne tej komisji, pozostającej pod bezpośrednim przewodnictwem p. ministra dr. F. Zarzyckiego, odbędzie się w ministerstwie w piątek i w dniu 6 maja.

Tematem obrad posiedzenia komisji doradczej do spraw handlu, będzie sprawa ulg i udogodnień dla przedsiębiorstw handlowych, osiedlających się na terenie Gdyni. W tym kierunku podkomisje, wybrane na ostatnim posiedzeniu plenarnym, opracowały szereg wniosków, które zostały uzgodnione z czynnikami kompetentnymi.

W związku z tem dowiadujemy się —

obecnie, że niektóre z tych wniosków, posiadające szczegółowo doniosłe znaczenie dla ułatwienia działalności przedsiębiorstw handlowym, pracującym na terenie Gdyni — zostały już uzgodnione. Między innymi zostały uwzględnione postulaty, wyrażone w zakresie kredytowania należności celnych. — Poza tem odbywają się obecnie prace badawcze nad możliwością dalszego usprawnienia działalności władz akcyzowych i celnych w Gdyni, a poza tem nastąpił szereg posunięć w kierunku etatyzacji istniejących na terenie tego miasta konsulatów honorowych obcych państw, względnie tworzenia konsulatów zwykłych.

Akademicy polscy za oceanem potępiają barbarzyństwa hitlerowskie

Zarząd Stowarzyszenia Akademików Polskich w Ameryce uchwalił jednogłośnie następującą rezolucję:

„My obywatele amerykańscy, zrzeszeni w wielkiej, wielotysięcznej organizacji „Polish Students Association in USA“, z prawdziwym żalem i oburzeniem dowiadujemy się o nowych barbarzyńskich zjawiskach, jakie miały miejsce ostatnio we Wrocławiu (Niemcy), w których ofiarą padli bezbronnym studenci polscy, bestjałsko storturowani i pobici do nieprzytomności przez „odpowiedzialne bandy hitlerowców“.

Przesyłamy wyrazy głębokiego współczucia ofiarom teroru oraz całej mniejszości polskiej w Niemczech, bezbronnej wobec stanu bezprawia, panującego w tym kraju.

Wobec powyższego i zważywszy, że:

1) skrytobójcze, podstępne uderzenia skierowane przeciwko bezbronnym studentom polskim, godzą w honor całej bractwa akademickiej na kuli ziemskiej,

2) ranami, zadanymi studentom polskim

krwawią wszyscy Polacy, rozsiani po całym świecie,

3) dzieje się to wbrew wszelkim prawom ludzkości i etyki,

4) ma to miejsce w XX wieku, kiedy nawet zwierzęta są chronione przez prawo, w każdym cywilizowanym Państwie.

5) dzieje się to nie poraz pierwszy w historii „republikkańskich Niemiec“ i wydaje się być tolerancją przez odpowiedzialne czynniki niemieckie.

6) w przeciwieństwie do absolutnej równości i wolności, gwarantowanej wszystkim mniejszościom przez Konstytucję Polską i traktaty mniejszościowe, Niemcy wbrew obietnicy dania tychże samych praw mniejszościom obcym w Niemczech, podstępnie wykorzystują niesprawiedliwą i dotychczas nieuregulowaną sytuację mniejszości w ich kraju, dokonywując aktów teroru i barbarzyństwa niegodnych narodu cywilizowanego.

My obywatele amerykańscy, studjujący na tutejszych uniwersytetach wnosimy przed fo-

Narady gdańskie w Londynie

W Londynie trwają obecnie narady specjalnego komitetu ekspertów, powołanych przez wysoki komisarza Ligi Narodów w Gdańsku, celem zrewidowania umowy warszawskiej z r. 1921, która wygasła w r. 1931. Narady te odbywają się pod przewodnictwem eksperta angielskiego, którym jest p. Carr. W Londynie przebywa również w związku z temi pracami ekspertów, pełniący obowiązki wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku p. Rosting. 27 bm. p. Rosting złożył wizytę w ambasadzie polskiej i podejmowany był śniadaniem przez ambasadora Skirmunta.

Niemcy boją się bloku bałtyckiego

„Taegliche Rundschau“ ogłasza dłuższy artykuł p. t. „Polskie plany sojuszu nad Bałtykiem“. Dziennik wspomina o czynionych ostatnio staraniach utworzenia bloku bałtyckiego i o wywołaniu — szczególnie przez Łotwę nacisku na Litwę.

„Taegliche Rundschau“ wskazuje dalej na niepożądany wpływ, jaki na interesy niemieckie miałoby utworzenie bloku państw bałtyckich, zaznaczając, iż porozumienie pomiędzy Polską i Litwą utrudniłoby niezwykle niemiecką politykę wschodnią.

W obronie pokoju

Nowojorski dziennik, „Herald Tribune“, omawiając zagadnienie rewizji granic pisze, iż przed dojściem Hitlera do władzy, demokratyczna opinia publiczna sympatyzowała z żądaniami Niemiec, ale duch hitlerowski położył koniec możliwości jakiegokolwiek pokojowej rewizji granic. W żadnym demokratycznym państwie nie podniósł się ani jeden znaczący głos, któryby zasugerował, że sprawa pokoju może być posunięta naprzód drogą oddania choćby jednego człowieka pod obcas hitlerowski. Sprawa pokoju jest dziś równoznaczna z utrzymaniem status quo. Jedyny pokój możliwy jest w dzisiejszej Europie, a mianowicie ten, który utrwali istniejące granice.

Z Rady Nadzorczej B. G. K.

Pod przewodnictwem wiceprezesa Banku Gospodar. Krajowego Stefana Starzyńskiego odbyło się posiedzenie rady nadzorczej BGK. Na posiedzeniu tem złożył zast. nac. dyr. Banku p. Drecki szczegółowe sprawozdanie z działalności Banku w m-cu marcu r. b. Na podstawie tych sprawozdań, rada przyjęła do wiadomości bilans z dnia 1 marca b. r. i sprawozdanie bilansowe za marzec, następnie sprawozdanie z wykonania planu finansowego w I-szym kwartale b. r., wreszcie zatwierdziła plan gospodarki finansowej Banku na drugi kwartał b. r. Ożywioną dyskusję wywołało sprawozdanie dyr. dr. Garbusińskiego o dotychczasowym przebiegu akcji finansowania budowy małych domków.

Czechosłowacka misja w Gdyni

Na zaproszenie Urzędu Morskiego przybędzie do Gdyni w dn. 5-go maja misja czechosłowacka. Misja ta ma na celu zbadanie warunków tranzytu bawelny przez port gdyniński do Czechosłowacji.

Gorgonowa skazana na 8 lat

12 sędziów przysięgłych jednogłośnie stwierdziło jej winę

Ponury proces Gorgonowej zakończył się ogłoszeniem wyroku w ub. sobotę.

Po przemówieniach obrońców oskarżonej prokurator nie zabrał już głosu, Gorgonowa w ostatnim słowie, lkając, oświadczyła m. in.

— „Ja z tą zbrodnią nie mam nic wspólnego. Ja nigdy w swoim życiu nie zrobiłam nikomu nic złego. Błagam was na wasze dzieci nie krzywdźcie mnie więcej i nie skracajcie moich dni ze względu na moje najmłodsze dziecko, które niema ojca i któreby też matki nie miało“.

Po tem oświadczeniu sędziowie przysięgli udali się na narady. Narady te trwały kilka godzin i dwukrotnie były przerwane, z tego powodu, że w imieniu ławy przysięgłych wpłynęły dwa wnioski.

Trybunał postanowił przychylić się do prośby przysięgłych i postawił dalsze pytania, albowiem postawienie tych pytań uznał za konieczne z powodu zażądania ich przez ławę przysięgłych i twierdzenie obrony co do stanu umysłowego oskarżonej.

Z kolei przewodniczący odczytuje 6 pytań: pierwsze trzy pozostają bez zmiany. Brzmiały one:

Sześć pytań

Pierwsze pytanie:

Czy oskarżona Emilja Małgorzata (Margeryta) dwojga imion Gorgonowa w nocy z 30 na 31 grudnia 1931 r. w Łączkach ad Rzęsna Polska zabiła umyślnie śp. Lusię Zarembiankę, ugodziwszy ją kilkukrotnie twardem narzędziem w głowę?

Pytanie drugie:

Czy oskarżona Emilja Małgorzata (Margeryta) dwojga imion Gorgonowa w chwili popełnienia czynu, określonego pytaniem pierwszym, z powodu zakłócenia czynności psychicznych, nie mogła rozpoznać znaczenia czynu, lub pokierować swoim postępowaniem?

Pytanie trzecie:

Czy oskarżona Emilja Małgorzata (Margeryta) dwojga imion Gorgonowa winna jest, że w nocy z 30 na 31 grudnia 1931 r. w Łączkach ad Rzęsna Polska zabiła umyślnie Elżbietę Zarembiankę, ugodziwszy ją kilkukrotnie twardem narzędziem w głowę?

Pytanie czwarte: na wypadek zatwierdzenia pierwszego i zaprzeczenia drugiego i trzeciego: Czy oskarżona Małgorzata Gorgonowa, popełniwszy czyn określony pytaniem pierwszym, działała pod wpływem silnego wzruszenia?

Pytanie piąte na wypadek zatwierdzenia pytania pierwszego, zaprzeczenia drugiego i trzeciego, a zatwierdzenia czwartego: Czy oskarżona Małgorzata Gorgonowa w chwili popełnienia czynu określonego pytaniem pierwszym i czwartym z powodu zakłócenia czynności psychicznych, nie mogła rozpoznać znaczenia czynu, lub pokierować swoim postępowaniem?

Pytanie szóste na wypadek zatwierdzenia pierwszego pytania, zaprzeczenia drugiego i trzeciego, zatwierdzenia czwartego i zaprzeczenia piątego: Czy oskarżona Małgorzata Gorgonowa winna jest, że w nocy z 30 na 31 grudnia 1931 r. zabiła śp. Elżbietę Zarembiankę pod wpływem silnego wzruszenia, ugodziwszy ją kilkukrotnie twardem narzędziem w głowę?

Ponieważ ani prokurator, ani obrońcy nie zażądali głosu, trybunał zatwierdził pytania i członkowie trybunału podpisali je.

O godz. 6 m. 15 sędziowie przysięgli powrócili na salę. Zwierzchnik ławy przysięgłych odczytuje werdykt. Na pierwsze pytanie czy Gorgonowa zabiła, przysięgli w liczbie 12-tu odpowiedzieli jednogłośnie — Tak.

Na wszystkie zresztą pytania odpowiedzi przysięgłych były jednomyślne.

Pytaniu drugiemu przysięgli zaprzeczyli. Taksamo zaprzeczyli pytaniu 3-ciemu i następnemu 5-temu. Natomiast odpowiedzieli twierdząco na pytanie 4 i 6.

Werdyktem więc swoim przysięgli uznali Ritę Gorgonową winną zabicia śp. Elżbiety Zarembianki pod wpływem silnego wzruszenia przez ugodzenie jej kilkukrotnie twardem narzędziem w głowę.

Prokurator zażądał zastosowania przy wymiarze kary art. 225 P. 2. K. K. przewidującego karę do 10 lat więzienia.

Trybunał udął się na naradę, aby wymierzyć karę.

Wymiar kary

Po piętnastu minutach przewodniczący ogłosił wyrok.

— W Imieniu Rzplitej Polskiej sąd okręgowy w Krakowie, jako sąd przysięgłych w sprawie przeciwko Emilji Małgorzacie Gorgonowej uznał ją winną zabicia umyślnego pod wpływem silnego wzburzenia psychicznego śp. Lusi Zarembianki. Czynem tym dopuściła się ona przestępstwa z art. 225, par. 2 i zostaje skazana na karę więzienia przez lat 8 z zaliczeniem aresztu śledczego od 30 grudnia 1931 roku i skazana na poniesienie kosztów postępowania sądowego.

Jako moment łagodzący trybunał przyjął niekaralność dotychczasową oskarżonej, jako

okoliczność obciążająca, że popełniła zbrodnię na osobie znajdującej się w śnie i że dokonała defloracji.

Obrona zgłosiła kasację

Po ogłoszeniu wyroku obrońca dr. Axer zgłosił imieniem obrony kasację, przyczem wniósł o stwierdzenie, że w pytaniu szóstym pominięto słowo „umyślnie“. Przewodniczący stwierdza, że w szóstym pytaniu niema słowa „umyślnie“ a następnie ogłosił rozprawę za zamkniętą...

Oskarżona przyjęła wyrok spokojnie.

Tydzień rzemiosła w Poznaniu

Zjazd delegatów z całej Polski

W Domu Rzemieślniczym w Poznaniu rozpoczęły się w dniu 29 kwietnia obrady zjazdu delegatów Izby Rzemieślniczych z całej Polski z udziałem licznych przedstawicieli Izby ze wszystkich stron Rzeczypospolitej. W obradach wziął udział p. Wojewoda poznański Raczyński. Po zagajeniu zjazdu przez prezesa Rady Izby, senatora Wiechowicza, który podkreślił znaczenie zorganizowanego w Poznaniu w związku z Targami Poznańskimi „Tygodnia Propagandy Wyrobów Rzemieślniczych“, — przemówił p. wojewoda, który podniósł znaczenie rzemiosła, jako fundamentu, na którym powinno opierać się życie gospodarcze kraju.

W imieniu rzemiosła przemawiał inż. Namysł, poczem p. Grzybowski dyrektor Izby Rzemieślniczych, przedstawił obraz działalności Izby w okresie sprawozdawczym. Następnie na wniosek prezesa Izby w Grupa

dziadku Jakubowskiego, jako przedstawiciela komisji rewizyjnej, uchwalono radzie absolu torjum. W dalszym ciągu obrad radca Izby Piekarski mówił o możliwościach eksportu rzeźmiost, radca Jaroszewski omówił zagadnienia reformy szkolnictwa zawodowego, wreszcie poseł Idzikowski wygłosił referat o funduszu kredytowym.

Nad referatami i sprawozdaniem rozwinęła się ożywiona dyskusja poczem uchwalono szereg rezolucyj. Poza rezolucjami organizacyjnymi i zawodowymi przyjęto uchwałę, protestującą przeciw zakusom niemieckim na granicę Polski. Obrady zakończono wzniesieniem okrzyku na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Polski.

Popołudniu obradowała Rada Naczelna Rzemiosła polskich pod przewodnictwem p. Wendtego z Warszawy.

Echa procesu Ruszczewskiego

Sprawa gmachu Banku Gospodarstwa Krajowego

W związku z procesem inż. Ruszczewskiego i przesłuchaniem w tym procesie w charakterze świadka prof. Kazimierza Bartła, szereg pism podało w sprawozdaniu z procesu, iż świadek miał zeznać, jakoby przy budowie Banku Gospodarstwa Krajowego miały miejsce przekroczenia kosztorysu. „Robotnik“ natomiast podał w numerze z dnia 21 kwietnia rb., że świadek zaznaczył z całą kategorycznością, iż „przy budowie gmachu B. G. K. zaszyły olbrzymie nadużycia“.

W związku z tem zwróciliśmy się do władz Banku Gospodarstwa Krajowego z prośbą o

autorytatywne wyjaśnienie.

Z wyjaśnienia tego wynika, że jeżeli chodzi o sprawę przekroczenia kosztorysu budowy gmachu Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, to sprawa była szczegółowo badana zarówno przez Najwyższą Izbę Kontroli, jak i przez Sejm. Na obydwoj tych terenach została należycie wyjaśniona. Jeżeli zaś chodzi o sprawozdanie zawarte w „Robotniku“, to dyrekcja Banku Gospodarstwa Krajowego oświadcza, że wobec redakcji tegoż dziennika zajmie stanowisko po uzyskaniu z sądu

Nowe przepisy o przewozie towarów polskich do Anglii

Jak wiadomo, obowiązuje w Anglii od dnia 1 maja r. b. w stosunku do importu z Polski niektórych towarów, obowiązek przedkładania świadectw pochodzenia wizowanych przez konsulaty angielskie. Eksporterzy polscy winni zwrócić uwagę na zmianę warunków wywozu masła, drobiu, dziczyzny, olejów naftowych, drzewa półobrobionego, dykt, wyrobów drzewnych i budowlanych.

Wymagane obecnie konsularne świadectwa

pochodzenia różnią się od wzoru świadectw pochodzenia, ustalonego w traktacie handlowym polsko-angielskim. Mianowicie w świadectwie należy udowodnić, że dany towar nie był wyprodukowany w Rosji Sowieckiej, względnie, że conajmniej 25 proc. jego wartości przypada na proces przerobczy w państwie trzecim. Ze wzorem wymaganym świadectw mogą zapoznać się zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym.

Ustawy gospodarcze w Dzienniku Ustaw

W „Dzienniku Ustaw“, ogłoszone zostały uchwalone przez sejm ustawy w sprawie wykupu przez dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki oraz gruntów czynszowych w miastach i w miasteczkach na obszarze sądów apelacyjnych warszawskiego, lubelskiego i wileńskiego. Poza tem ogłoszona została ustawa nowelizująca dotychczasowe przepisy o znoszeniu służebności w województwach kieleckim, lubelskim i łódzkim, warszawskim i białostockim. Ustawa ta wchodzi w życie 14 dni po ogłoszeniu.

Ogłoszona też została nowela do ustawy o uregulowaniu stanu hipotecznego nieruchomości, oddanych w toku parcelacji w posiadanie nabywców na obszarze województwa krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego. Ustawa wchodzi w życie dnia 12 maja r. b.

Ogłoszona również została ustawa o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich. Ustawa rozszerza organizację istniejących już urzędów rozjemczych również na większe gospodarstwa, przyczem granica dzieląca go-

spodarstwa mniejsze od większych jest obszar 100 ha. Ustawa weszła w życie z dniem 29-go kwietnia.

W „Dzienniku Ustaw“ ogłoszono także nową ustawę o Państwowym Funduszu Drogowym, wprowadzającą zmiany. Ustawa wchodzi w życie z dn. 1 kwietnia r. b.

Wreszcie ogłoszono została ustawa, dająca upoważnienie ministrowi skarbu do ustalania w drodze rozporządzeń najwyższej granicy odsetek od wkładów i innych lokat pieniężnych w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach. Umowy ustalające oprocentowanie ponad tę granicę, będą nieważne co do nadwyżki. Za naruszenie postanowień rozporządzeń ministerstwa skarbu, ustawa wyznacza karę grzywny do 1000 zł. Ustawa weszła w życie z dniem 29 kwietnia. Odnosi się ona również do Galicyjskiej Kasy Oszczędności we Lwowie, Ukraińskiej Szczęśliwej w Przemyślu, Pomorskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej w Toruniu, Krajowej Kasy Pożyczkowej w Poznaniu, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych i gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

2 dni w Warszawie

za 10 zł.

Pokoje dla turystów

w Hotelu Royal,

Chmielna nr. 31

wraz z bezpłatnym oprowadzeniem po mieście przez specjalnego przewodnika.

2447

Prospekty na żądanie.

Polska i gdańska flota handlowa

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego, polska morska flota handlowa obejmuje obecnie ogółem 39 statków, ogólnej pojemności 65.618 ton brt. W tej liczbie znajduje się 34 statki parowe, oraz 5 statków motorowych.

Gdańska flota handlowa obejmuje 53 statki ogólnej pojemności 260.270 ton brutto, w tem 31 statków parowych i 22 statki motorowe.

Liczyby te nie obejmują pomocniczych statków portowych.

Wierzytelności hipoteczne Zakładów Ubezpieczeń Społecznych

Wobec licznych zapytań ze strony dłużników Zakładów Ubezpieczeń Społecznych, dowiadujemy się, że ulgi w zakresie oprocentowania i terminów spłaty wierzytelności hipotecznych przewidziane w ustawie z dnia 23 marca 1933 r. nie dotyczą wierzytelności hipotecznych Zakładów Ubezpieczeń Społecznych. W myśl art. 12 ustawy, Zakłady Ubezpieczeń Społecznych utrzymują nadal w pełni swoje prawa, wynikające z umów w stosunku do swoich dłużników hipotecznych.

„Orzeł Biały“ w Brazylii

W związku z wznowieniem ruchu osadniczego na kolonję polską „Orzeł Biały“ w stanie Espirito Santo w Brazylii, kandydaci na wyjazd powinni zgłaszać się niezwłocznie do biur Syndykatu Emigracyjnego. Pierwszy transport emigrantów na tę kolonję wyruszy w pierwszych dniach lipca.

Import węgla na Litwę

Ostatnio daje się zauważyć na Litwie dążność do usunięcia dostaw węgla polsk. i zastąpienie go węglem angielskim. W roku 1932 przywóz z Polski uległ już bardzo wydatnemu spadkowi obecnie zaś istniejący system zezwoleń przywozowych umożliwia prawie zupełne usunięcie węgla polskiego z rynku litewskiego.

Polskie bekony na rynku angielskim

W tygodniu bieżącym na rynku angielskim panowała mocna tendencja na wszystkie gatunki bekonów, za wyjątkiem kanadyjskiego. Towar polski został całkowicie rozsprzedany. Popyt na bekony zarówno na północy jak i na południu Anglii był bardzo znaczny, przyczem brokerzy żądają ogólnej podwyżki cen na wszelkie gatunki. Handel hurtowy natomiast protestuje przeciwko dalszej podwyżce cen.

Ładunek pieprzu do Królewca

Eksplloatowany od kilku tygodni przez bezrobotnych oficerów marynarki handlowej niewielki polski żaglowiec „Syrokomla“ odszedł w dniu dzisiejszym do Królewca z ładunkiem 20 tonn pieprzu i 3 ton cynamonu. Nadmienić należy, że „Syrokomla“ jest pierwszym polskim żaglowcem handlowym przypisanym do portu gdyńskiego. Przewozi on przeważnie cenniejsze ładunki (ostatnio np. owoce z Kopenhagi).

Skala na torze kolejowym

Na terenie stanisławowskiej dyrekcji kolejowej na 86 kilometrów szlaku Delatyn-Woronienka osunęła się w dniu wczorajszym skala, zasypując tor kolejowy na długości 28 m. Pociąg Nr 3114, który miał przejeżdżać tym szlakiem zatrzymany został na stacji Woronienka na przeciąg 44 minut do czasu opróżnienia toru. Wypadku z ludźmi nie było.

KRONIKA**wtorek
2
maja****TORUŃ**

Kalendarzyk rzym.-kat.

Poniedziałek Filipa i Jakóba

Wtorek Zygmunta Kr. M.

Repertuar kin:

Mars — „Nagana“.

Światowid — „Maski Dr. Fu Man Chu“.

— „Palace“, ul. Mickiewicza „Salto mortale“.

— Nocny dyżur aptek. W śródmieściu dyżur do środy dnia 3 maja włącznie apteka „Pod Lwem“, Rynek Nowomiejski. Na Bydgoskiem: św. Anny, Mickiewicza. Na Mokrem: „Pod labejdziem“, Kościuszki 15.

TEATR-POLSKI

Sezon 1932/33

Kier.: Józef Cornobis.

W poniedziałek, dnia 1 maja br. o godz. 20-tej Występ gościnny Teatru Miejskiego w Bydgoszczy

„Jim i Jill“

Komedja muzyczna w 3 aktach Hemara. Leg. niżk. 33 proc.

We wtorek, dnia 2 maja br. teatr nieczynny.

W środę, dnia 3 maja br. o g. 20 Uroczyste przedstawienie z okazji rocznicy Konstytucji 3 maja

PREMJERA

„Powrót do Pola“

Komedja w 3 aktach J. U. Niemcewicz. Leg. niżk. 33 proc.

Z miasta

— Nabożeństwo żałobne za śp. J. Wybickiego. W rocznicę śmierci śp. Józefa Wybickiego, starosty Krajowego pomorskiego i b. ministra b. dzielnicy pruskiej odprawione zostało w kościele św. Jana nabożeństwo żałobne. Mszę św. odprawił ks. pral. Wysięński w asyście ks. wikaryjusz.

W nabożeństwie udział wzięli przedstawiciele władz z pp. wicewojewoda dr. Seydlitzem, dowódcą OK VIII p. gen. Paślawskim i Starostą Krajowym Łąckim na czele. Obecni byli również przedstawiciele miasta, urząd nicy Starostwa-Krajowego, oraz liczni przedstawiciele miejscowego społeczeństwa.

— Uroczysta akademja ku uczczeniu Konstytucji 3 maja. Zarząd Grodzki Związku Strzeleckiego w Toruniu zawiadamia członków Organizacji i jej sympatyków, że w dniu 3 maja o godz. 12 w południe odbędzie się uroczysta akademja ku uczczeniu Konstytucji 3 maja w świetlicy Strzeleckiej przy ulicy Jagiellońskiej 2.

— Zmiany w duchowieństwie toruńskim. Wikaryusz par. św. Jana ks. Panka przeniesiony został do parafji w Fordonie, jego miejsce w par. św. Jana objął ks. Zurek. Miejsce ks. P. Kalinowskiego wikaryusza par. N. P. Marji, który przeniesiony został na stanowisko prefekta do Nowego Miasta mianowany został ks. Grzechowski.

**Wieczory teatralne
Cień****Sztuka w 3-ach aktach
D. Nicodemiego**

Nareszcie! — Po długich tygodniach na Saharze repertuarowej naszego teatru ukazała się — oaza.

Wieczór Nicodemiego na miano to zasłużył w zupełności. Jego „Cień“ porusza głębokie zagadnienia psychologiczne, ujęte w sposób indywidualny, aczkolwiek rozwiązanie wężła dramatycznego jest nieoczekiwane i może nie dla każdego zadawalające. W dramacie niema intrygi w zwykłym tego słowa znaczeniu, jest jedynie udręczenie dusz znękanych, szamocących się w sytuacjach bez wyjścia, sytuacjach, narzuconych przez przemocną potęgę miłości, której — jak autor mówi — nie szuka się, lecz ją znajduje.

Nicodemii w tej beznadziejnej walce dusz ludzkich o trochę szczęścia najpiękniejszą rolę przeznacza kobiecie. Jakież ogromne przeciwieństwo do ponurego Strindberga, dla którego kobieta jest jednym wielkim złem! Ojczyzną Strindberga jest północ, Nicodemiego słoneczne południe. U Strindberga wartości wi mężczyźni giną przez małe wartościowe kobiety, a Nicodemiego kobietę kochają mężczyźni, którzy miłości tej nie są wari. Helena Preville dla ukochanego mężczyzny po-

**Każdemu wolno pisać recenzje
50 zł. nagrody za recenzję filmową**

Rozpisany przez redakcję nasze- go pisma wspólnie z Dyrekcją Kina „Światowid“ konkurs o nagrody za napisanie najtrafniejszej oceny o 4 najbliższych filmach, które ukażą się na ekranie kina „Światowid“ wywołał zrozumiemia zainteresowanie.

Premjera pierwszego z 4 filmów „Gasnace płomień“ z Clive Brokiem

odbedzie się we wtorek dnia 2 maja.

Warunki konkursu są następujące: Konkurs polega na napisaniu najtrafniejszej oceny o każdym z 4 kolejno po sobie wyświetlanych filmów. Recenzja obejmować musi ocenę całości filmu i poszczególnych jego składników, przyczem rozmiar nie powinien przekraczać 100 słów.

Recenzje zaopatrzone w imię, nazwisko i adres autora nadsyłać należy do Redakcji „Dnia“ w kopercie z napisem „Konkurs — każdemu wolno pisać recenzje“!

Do recenzji dołączyć należy odcinek zakupionego biletu wstępu do Kina „Światowid“ na każdy z 4 filmów, oraz kupon, który umieszczony zostanie w naszym piśmie.

Recenzje, wyróżnione i nagrodzone zostaną opublikowane w naszym piśmie.

Nagrody wypłaci Redakcja po ogłoszeniu Konkursu.

Termin rozstrzygnięcia Konkursu podamy niebawem.

Za najtrafniejsze recenzje przewidziane są następujące nagrody:

1 nagroda: 50 złotych;

2 nagroda: 20 złotych;

3 nagroda: passe-partout do Kina „Światowid“ na 2 osoby ważne na 3 miesiące.

4 nagroda: passe-partout do Kina „Światowid“ na 2 osoby ważne na przeciąg 2 miesięcy.

5 nagroda: passe-partout na 2 osoby na 1 miesiąc.

**Pomoc rodziców w pracy
domowej uczniów****Odczyt prof. Regla**

We czwartek, 27 bm. w auli gimnazjum im. Kopernika wygłosił prof. Józef Regal referat p. t. „Pomoc rodziców w pracy domowej uczniów“. Niezmiernie tłumny udział rodziców i opiekunów młodzieży świadczył dobitnie jak bardzo aktualne zagadnienie zostało poruszone.

Prelegent omówił b wyczerpująco współpracę rodziców ze szkołą w dziedzinie nauki domowej uczniów, oświetlając ją tak ze strony psychologicznej jak i technicznej i udzielając ścisłych i praktycznych wskazań odnośnie nauki każdego z poszczególnych przedmiotów.

Po referacie rozwinęła się pod przewodnictwem p. dyr. Dutkowskiego ożywiona dyskusja, w której szeregi rodziców omawiali swoje kłopoty i bolączki związane z nauką domową.

Wymiana myśli w atmosferze ciepłej i życzliwej, a owianej wspólną troską o dobro młodzieży przyczyniła się niewątpliwie do zacieśnienia współpracy między szkołą a opieką domową i byłoby pożądanym, aby odczyt prof. Regla zainicjował cały dalszy szereg podobnych zebrań.

nego zjazdu Zrzeszenia Wojewódzkiego w Toruniu mylnie podano nazwisko delegatki zarządu głównego z Warszawy, które brzmi nie p. Hryniewska, a p. Greniewska. Sprawozdanie z działalności ZPOK w Grudniadzu złożyła pani inż. Strzeszewska a nie p. Strzeszewska.

Nalot lotniczy na Toruń**Nocne ćwiczenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej**

Przeciagły ryk syren przeraźliwe gwizdy lokomotyw, a w chwilę potem nagłe zgaśnięcie świateł elektrycznych i czarna zasłona ciemności, okalająca miasto gdzieś niedługo tylko przerywana niebieskimi blaskami latarni kierunkowych, wreszcie złowieszcy turkot silników aeroplanowych — zaalarmowały Toruń że ćwiczenia obrony przeciwlotniczej i przeciwgazowej rozpoczęły się.

Kilka minut przed dziewiątą posterunki obserwacyjne artylerji przeciwlotniczej zameldowały dowództwu obrony Torunia, że lotnicze eskadry nieprzyjacielskie dokonują nalotu aeroplanowego na stolicę Pomorza. Na zgóry wyznaczone stanowiska podażyły oddziały wojskowe, już w maskach przeciwgazowych. Za chwilę zaturkotały karabiny maszynowe, głęboko kim basem przemówiły działa. Rozpoczęła się „walka“.

Klaksony uwijających się po ulicach samo chodów, blask reflektorów i rakiet, huk pękających petard i, co najgorsze, gryzący gaz pelzający po ziemi — stworzyły ponury obraz jak by prawdziwej wojny. Niesamowite wrażenie sprawiły przebijające gdzieś niedługo w ciemnościach postaci niekarnych przechodniów (którzy nie zważając na przestrogi, znaleźli się po alarmie na ulicach, drogo za to zresztą pla-

cać... zręsiestymi łzami) i uwijających się patroli wojskowych, zaopatrzonych w maski i kostjumy przeciwgazowe.

Zaraz po pierwszych tonach syreny alarmowej zaczął się wypełniać publicznością schron przeciwgazowy, urządzony w obszernych piwnicach ratuszowych. Ogromne izby, potężnie sklepienie, a mogące pomieścić wiele setek ludzi, doskonale obmyślane wszelkiego rodzaju urządzenia sanitarne — napełniały ufnoscią tych wszystkich, którzy zwiędzili schron podratu szowy, że spełniły on swe zadanie i w chwilach poważniejszych, w chwilach prawdziwego niebezpieczeństwa.

Straż pożarna, kilkakrotnie wzywana do zaimprowizowanych „pożarów“, pogotowie ratunkowe, szpital miejski udzielające pomocy ofiarom działalności gazowej i organizacje społeczne współpracujące z wydziałami — świetnie zdały egzamin ze swego przygotowania na wypadek wojny. Świadczą o tem pełne uznania słowa, jakie po zakończeniu ćwiczeń wyraziła im komisja ministerjalna, która specjalnie przybyła z Warszawy, aby obserwować ćwiczenia.

Alarm zakończyły około godziny 10-ej urywane ryki syren. Zablasyły światła, życie potoczyło się normalnym torem. (w. i.)

— Z organizacji Przystosowania Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju. W związku z obchodem święta narodowego w dniu 3 maja, urządza sekcja świetlicowa uroczystość dla hułców szkolnych i pozaszkolnych w świetlicy ul. Łazienna 24 o godz. 16 w środę dnia 3 maja.

W dniu 5 maja odbędzie się w salach hotelu Polonia dancing, z którego całkowity dochód będzie przeznaczony na obozy letnie P. W. K. Początek o godz. 20. Komitet organizacyjny nie wątpi, że ogólnego społeczeństwa, rozumiejąc doniosłe znaczenie akcji P. W. K. i wychowawczą działalność obozów, poprze gorąco tę imprezę. A więc przypomina my: środa 3 maja o godz. 20 w Polonii.

— Zamknięcie terenu powystawowego. Z dniem 1 maja br. w związku z przygotowaniem jubileuszowego pokazu ogrodnictwa toruńskiego teren powystawowy koło Cegielni zostanie zamknięty. Zamknięcie trwać będzie przez czas trwania pokazu i aż do jego zupełnego zlikwidowania.

— Zapisy w pryw. szkole im. św. Teresy dr. Zofji Szczepkowskiej codziennie 12—13 godz. Zgłoszenia dzieci od 6—14 lat do klasy I—VI przyjmuje dyrektorka w budynku szkolnym Kościuszki 4. (2418)

— Nowa placówka handlowa. W dniu 1 maja br. w dawnych lokalach kawiarni „Bristol“ przy ul. Szerokiej otwarty zostanie nowoczesny dom handlowy.

Parter zapewnią jedwabie, welny, płótna, firanki i chodniki. Na piętrze w obszernych lokalach znajdzie pomieszczenie wykwinny dział miarowy dla panów i konfekcja męska.

Polska ta placówka handlowa zdobędzie sobie niewątpliwie poparcie obywatelstwa Torunia i dalekiej okolicy. Właściciele pp. Leon Górecki i Władysław Kotliński są wybitnymi fachowcami w swej branży, znani w szerszych kołach handlowych.

Nowej placówce chrześcijańskiej życzymy „Szczęść Boże“.

— Sprostowanie. W sprawozdaniu z wal-

święca wszystko, stanowisko społeczne a nawet honor, druga, Berta Tregnier ponosi dla niego największą ofiarę — ofiarę rezygnacji z własnego szczęścia, z własnego ja — godzi się na to, by zostać dla niego — cieniem A tymczasem Gerard Tregnier, kochany przez obydwie mężczyźnia, w gruncie rzeczy nie jest wart ani jednej ani drugiej. Człowiek bez wyraźnego charakteru, ani zły ani dobry, przeciętny mężczyzna. Tak samo przeciętny, bez wyrazu, jest drugi typ, Michał Delon, kochający beznadziejnie, ale też niezmiernie umiejący zadokumentować, że jest wart kochania.

W życiu coprawda bywa nieraz inaczej, niż na scenie, jednak Nicodemii umie swój świat urojony narzucić widzowi z całą pełnią artystycznej prawdy i do głębi porusza dusze i serca.

Na scenie naszej wystawiono „Cień“ na ogół poprawnie, a były nawet momenty bardzo dobre.

Główne laury zdobyła Wanda Zbierzowska, bezsprzecznie jedna z najlepszych sił sceny naszej, która jako Berta Tregnier dała doskonałą próbę swego dużego talentu. Było w niej ogromnie wiele szczerzego uczucia, była żywa prawda i przekonywująca siła duchowa. — Gdyby zechciała mówić: „rozumiem“, a nie „rozumię“, który to błąd niestety niezmiernie szerzy się w naszej literaturze, a zwłaszcza w tłumaczeniach, byłby jej ogromnie

wdzięczny, gdyż nie potrzebowaliby osłabiać niepotrzebnie wyrazu, uznania dla doskonałe wystudjowanej, opracowanej i odczutej jej kreacji.

Jej partner Gerard Tregnier, znalazł w Januszu Mazanku dobrego interpretatora, aczkolwiek miałbym pewne zastrzeżenia co do stereotypowości niektórych jego ruchów i wyrażenia uczuć, jednak przyznać muszę, że rolę swoją grał szczerze, sumiennie i z przejęciem, zwłaszcza w akcie drugim.

Wanda Luczycka jako Helena Preville w pierwszym akcie była dobra, w drugim niezupełnie pewna siebie, natomiast w akcie trzecim, zawierającym momenty trudne, wymagające wiele skupienia i siły duchowej, opanowała sytuację w zupełności.

Niezbyt popisową i niewyraźnie narysowaną postać Michała Delon wykonał Jan Lenckowski ze zwykłą u niego sumiennoscią i poprawnością.

Tadeusz Jejda w roli doktora Magre czuł się jakoś nie swój, aczkolwiek czynił duże starania, by się dostosował do panującej atmosfery.

Hanna Małkowska wykonała rolę niedużą, pielęgniarki Janiny, gdzie nie miała pola do popisu, za to należy jej się pełne uznanie za reżyserję bez zarzutu.

Natomiast miałbym pewne zastrzeżenia — może nawet poważne — nad adresem dekora-

cji. W akcie pierwszym i trzecim, choćby określonego charakteru, posiadał w głębi dźwi którymi nikt nie wchodził, a więc nie potrzebne — i niepotrzebnie zastawione filarem, ponadto architektura pokoju w szczegółach nasuwała wątpliwości, a w każdym razie firana na zewnątrz okna, zamiaszt wewnątrz, była pewnego rodzaju fenomenem.

Dekoracja drugiego aktu aczkolwiek poprawna, nie stała jednak na wysokości poziomu zwykłych prac Karmieju. Gorąco żółty kolor ścian w pracowni malarza nie był z prawdziwego zdarzenia.

Publiczności było niedużo, zarówno na premierze, jak i na drugim przedstawieniu. A szkoda, bo sztuka Nicodemiego jest warta widzenia.

Nie mogę jednak oszczędzić teatrowi zarzutu: przez tyle tygodni karmiono publiczność tandetą niegodną nawet wzmianki, że wdzięczna na ogół publiczność toruńska straciła w końcu orientację.

Dlatego z naciskiem podkreślam: „Cień“ Nicodemiego daje ogromnie dużo podnieci kulturalnej — a wystawienie jego było prawdziwą oazą dla widza, męczzonego przez długie tygodnie widokiem piasków pustynnych, w jakich w ostatnim czasie ugrzązł nasz repertuar.

Ufajmy, że wieczór ostatni jest zapowiedzią stałej poprawy!

Zoo

Plaga która społeczeństwo sobie lekceważy

Świeżo zwołany kongres w Paryżu zajmuje się kwestją zwalczania plagi szczurzej, która w niesłychany sposób zagraża tak zdrowiu jak i egzystencji ludności. Badania wykazały, że tylko intensywna praca, trująca i zapobieganiem zagnieżdżania się szczurów, można tę plagę zwalczyć a przynajmniej do minimum ograniczyć. Oprócz masowych odszczurzeń miast powinno się baczną uwagę zwracać na wsie i majątki, gdyż te są żywicielami milionów szczurów. Oprócz więc przepisowych odszczurzeń, powinien każdy, nie czekając na zarządzenie, lecz od czasu do czasu na własną rękę trutki wykladać w do mostwach, stajniach, spichlerzach itp. Tak by szczury nie miały możliwości tam się zagnieżdżać.

Województwa Poznańskie i Pomorskie przystąpiły do tej akcji na życzenie kół gospodarczych i dotychczasowe wyniki dały niebawmy sukces.

Ludność wiejska, która zajmowała sceptyczne stanowisko sama obecnie prosi, by odszczurzenia odbywały się częściej, gdyż widzi poprawę w tym kierunku.

Władze nasze popierają tę akcję, która kosztuje grosze a chroni ludność przed stratą materialną, i rozszerzeniem się chorób zakaźnych.

Wedle otrzymanych informacji najlepsze wyniki skonstatowane zostały systemem Dra Grossa, który dowiódł, że preparat Ratol C w płynie, osiągnął rekordową skuteczność w każdym wypadku. Preparat ten wyrabia Wielkopolska wytwórnia chem. farm. „Sanator” w Bydgoszczy.

Próby dokonane w Instytucie Hygieny w Warszawie wykazały nad-

zwyczajną skuteczność tego preparatu zupełnie nieszkodliwego dla ludzi i zwierząt domowych.

Niestety z zadziwieniem skonstatować należy, że prócz Wielkopolski i Pomorza inne dzielnice Polski zaniedbują zupełnie tą palącą kwestję.

Pepege przyjęło dalszych 300 robotników do pracy

i zatrudnia obecnie około 1600 ludzi przy pełnym tygodniu pracy

Mamy do zanotowania nowy pocieszający fakt, fakt będący jakoby jaskółką zapowiedzi w kierunku przełamania kryzysu, a przynajmniej, jeżeli chodzi o teren Grudziądza.

Największą na Pomorzu fabryką Pepege przyjęła z dniem dzisiejszym 300 dalszych robotników do pracy.

Jak już pisaliśmy, Pepege od szeregu miesięcy uruchomiona w małych rozmiarach, w ostatnich tygodniach zwiększa stale ilość zatrudnionych robotników.

Obecnie Pepege zatrudnia około 1600 ludzi,

Rada miejska Czerska wyraziła votum nieufności przewodniczącemu dr. Zemkemu

Na terenie Rady Miejskiej Czerska od dłuższego już czasu zapanowały stosunki, które zahamowały cały tok pracy, a głównym zagadnieniem stał się zatarg między przewodniczącym Rady p. dr. Zemkem z jednej strony, a resztą radnych z drugiej strony. Na dwóch ostatnich posiedzeniach Rady stawiano wnio-

ski o votum nieufności dla przewodniczącego, zawsze jednak p. dr. Zemke wychodził z opresji „cało”, a na mieście tymczasem zaczęły krążyć najrozmaitsze plotki, które w wysokim stopniu począły niepokoić społeczeństwo miasta.

Magistrat chcąc położyć kres tej gadaninie zwołał onegdaj informacyjne posiedzenie Rady Miejskiej, na którym burmistrz p. Trybull wyjaśnił stawione przez p. dr. Zemke zarzuty, kwalifikując je jako zwykłe oszczerstwo. Mówca podał kilka czynów p. dr. Zemkego, m. in. szantaż urzędników i zaleganie z podatkiem od lokali, opłatami za gaz i in. należnościami na sumę około 1500 zł. Nie jestesmy w stanie przytoczyć tu wszystkiego dość, iż na bezpośrednio po zebraniu informacyjnym odbytem posiedzeniu Rady Miejskiej wyrażono przewodniczącemu 18 głosami przy 22 obecnych radnych votum nieufności. Większością 15 głosów zaś wykluczono go na przeciąg całej kadencji z posiedzeń Rady Miejskiej i wszystkich komisji. Wynik głosowania, w którym tylko jeden głos padł przeciw wnioskowi najlepiej ilustruje nastroje wśród radnych, którzy zdecydowali się raz na zawsze skończyć z „dyktatorską” działalnością p. dr. Zemkego. W odpowiedzi zaś na różne wyzwiska p. dr. Zemkego pod adresem Magistratu, urzędników magistrackich i komisji bezrobotnych, Rada Miejska jednogłośnie wyraziła p. burmistrzowi i jego podwładnym urzędnikom pełne zaufanie i podziękowanie za sumienną pracę. Osobno zaś Rada uchwaliła jednogłośnie wniosek, wyrażający uznanie i zaufanie komisji bezrobotnych.

Przewodnictwo Rady objął dotychczasowy zastępca p. Andrzej Świątek.

Obfite połowy lososi na wybrzeżu

W ostatnich dniach rybacy na półwyspie intensywnie biorą udział w połowach lososi, wylawianych w niewielkich ilościach. Cena rynkowa wynosi ostatnio 2 zł za 1 kg niewędzonego lososia.

Programy radiowe

Poniedziałek, dnia 1 maja

Warszawa 12,10 Płyty; 15,50 Płyty; 16,25 Francuski (kurs elem.) 17,00 Recital fortep. Z. de Meyere. 18,00 Odczyt dla maturalistów — 20,00 „Bohaterowie” operetka w 3 aktach O. Straussa. 22,00 Muzyka taneczna.

WTOREK, DN. 2 MAJA

Warszawa: 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12,10 Płyty gramof.; 15,50 Muzyka polska; 16,25 Odczyt dla nauczycieli p. t. „Dar narodowy 3 maja”; 17,00 Koncert symfoniczny (ze studia) w wyk. ork. Filh. Warsz.; 18,00 Odczyt dla maturalistów — dział „Fizyka i Kosmografia” p. t. „Pomiary w przestrzeni wszechświata”, wygłosi dr. F. Burdecki; 18,25 Muzyka lekka i taneczna; 19,20 „Listowne nauczanie rolnictwa”. Kursy im. Staszica; 19,30 Feljeton muzyczny p. t. „O pierwiastkach rasowych w muzyce różnych narodów”, wygł. p. Kondracki; 20,00 Transmisja z Zagrzebia koncertu poświęconego twórczości prof. M. Tajcewica; 21,30 Dod. do prasowego dzien. Radj.; 21,30 Muzyka lekka w wyk. Ork. P. R. pod dyrekcją St. Nawrota; 22,00 Kwadrans literacki, nowela autorki hiszpańskiej Concha Espina p. t. „Nafta”, w przekładzie St. Essmanowskiego; 22,15 Recital śpiewaczy; 22,45 Muzyka taneczna.

Podpalił zabudowania gospodarze żony

aby uzyskać wysoką premię asekuracyjną

Dnia 23 marca rb. w zabudowaniu Burdzia-gowej Anny w Ostrowitem, pow. chojnicki powstał pożar, który zniszczył stodołę wraz z paszą i narzędziami rolniczymi, chlew oraz samochód osobowy, wyrządzając szkodę ogólnej wartości około 30.000 zł. Poszkodowana była ubezpieczona na ogólną sumę 48.000 zł. w Tow. Ubezpiec. „Vesta” w Poznaniu. Na szkodę lokatora Berendta Józefa spaliło się 6 świń, chlewnik, 2 pary półsorków i narzędzia rymarskie łącznej wartości około 1600 zł. Be-

rendt nie był ubezpieczony. W toku dochodzeń zaistniał podejrzenie o zbrodnicze podpalenie z chęci zysku asekuracyjnego, którego dopuścił się rajprawdopodobniej mąż poszkodowanej, Burdziąg Henryk. Na podstawie zebranych szczegółów potwierdzających te podejrzenia, został Burdziąg przytrzymany i odstawiony do Prokuratury S. O. w Chojnicach, poezem decyzją sędziego śledczego osadzony został w areszcie śledczym. Dalsze dochodzenia w toku.

Wielki pożar w Lichorzu pod Sepolnem

Dnia 26 bm. o godz. 21,20 w zagrodzie rolnika Karola Müllera w Lichorzu pow. Sepolno wybuchł pożar. Zanim zdolano zorganizować akcję ratowniczą, płomienie ogarnęły większą część zabudowań.

Doszczętnie zniszczone zostały dwie duże stodoły z przybudówkami, w których znajdowały się sprzęty rolnicze.

W zgłiszcza zamienił się również dom dla robotników.

W czasie pożaru nie zdolano zlokalizować ognia, wskutek czego płomienie przerzuciły się również na stajnię i kurnik. Ryk żywcem palących się zwierząt i pisk ptactwa domowego napelniał grozą zgromadzony tłum, przybyły tu ze wszystkich stron na ratunek sąsiada. Dzięki energicznej akcji ratowniczej zdo-

lano uratować większość żywego inwentarza, zginęło w płomieniach jedynie 7 świń i przeszło 60 kur.

Poszkodowany oblicza swe straty na sumę około 20.000 zł, ubezpieczenie zaś wynosi za ledwie 5640 zł w Tow. Ubezpiec. „Vistula”

Silny wiatr utrudniający gaszenie ognia, przerzucił płomienie również na sąsiednie zabudowania Emilla Müllera, niszcząc doszczętnie stodołę, wozownię i chlew wraz z martwym i żywym inwentarzem, ogólnej wartości 18 tysięcy złotych ubezpieczone na 900 zł

Władze prowadzą dochodzenia. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, pożar spowodowany został przez nieostrożność w obchodzeniu się z ogniem w zagrodzie Karola Müllera.

Bezkonkurencyjny Instytut Piękności

Wraz z wiosną pustoszają dancingi, miejsca rozrywkowe. Jeszcze zielony karnawał się odgraża, lecz niedługo machnie zrezygnowany dłoń. Wiosenne słońce szczerze rzuca promienie, lecz nie szczędzi również i cieniów. Widać zmierzowane twarze, wyblakłe w mrokach zimy. Nie zaradzi temu kosmetyka. Pełnię zdrowia i odświeżenie sił i urody dać nam może tylko — morze. Parę tygodni, czy chociażby dni na morzu czyni cuda, bo też morze jest bodaj najwspanialszym instytutem piękności, w którym ordynuje pierwszy lekarz świata — słońce.

Po całorocznej szarzyźnie „po długim okresie pracy i codziennych kłopotów każdy pragnie całkowitego oderwania się od powszechności, — marzy o wyprawie na międzynarodowe szlaki, znane doniedawna bodaj tylko z powieści.

Ale rzeczywistość jest lepsza, aniżeli przypuszczamy. Każdy człowiek pracy może dzisiaj mimo kryzysu i powszechnego zubożenia pozwolić sobie na piękną wycieczkę morską. Budżet takiej wyprawy poczyna się od stu złotych. Po informacji zwrócić się do Linji Gdynia—Ameryka.

Wolne miejsca na detaliczną sprzedaż wyrobów spirytusowych

Urząd Skarbowy Akcyz i Monopolów Państwowych w Toruniu ogłasza, że w Grzybnie, Podgórzu, Różankowie, Rudaku, Siemoniu (powiat toruński), Małym Czyścem, Pniewitem (powiat chełmiński), Król. Nowejwiśi (pow. wąbrzeński) oraz w Grudzie, Jeziorkach (pow. świeckiego) jest wolne miejsce na detaliczną sprzedaż wyrobów spirytusowych w naczyniach zamkniętych.

Kandydaci, ubiegający się na wyżej wyszczególnioną miejscowość winni wnieść w terminie dni 30-tu dni od dnia ogłoszenia do Urzędu Skarbowego Akcyz i Monopolów w Toruniu podania. Do podania, ostepmowanego znacznikiem stemplowym w kwocie 10 zł. należy dołączyć: 1) świadectwo moralności, 2) obywatelstwa, 3) dowody uprzywilejowania, następnie dowód rozporządzalności lokalem i szkic lokalu. Załączniki winny być ostepmowane znacznikiem 50 gr. Pierwszeństwo do otrzymania koncesji mają inwalidzi wojenni oraz wdowy i sieroty.

Podgórz

— Ze sportu. Onegdaj odbyły się zawody w koszykówkę między ZS Podgórz i ZS Toruń. Zwycięstwo odniosła w obu konkurencjach drużyna podgórska w stosunku 2:0 i 30:22. Zawody między ZS. Podgórz i SMP Podgórz zakończyły się w koszykówce i siatkówce zwycięstwem strzelców w stosunku 2:1 i 43:32.

OGŁOSZENIE.

W sprawie postępowania dotyczącego układu zapobiegawczego firmy Przemysł Drzewny Hermann Schütt w Czersku zarządza się z urzędu ponowne ogólne zgromadzenie wierzycieli po myśli art. 58 rozp. o nadzorze na dzień 8 maja 1933 r. o godzinie 10 w sali praw. pokój nr. 12, celem powzięcia uchwały nad nową propozycją dłużników, w której proponują 70% zamiast jak dotychczas 40% spłaty wierzytelności. Porządek obrad jest ten sam, jak na poprzednim zebraniu. 3. L. 1/32. 2451 Czersk, dnia 27 kwietnia 1933 r. Sąd Grodzki.

OBWIESZCZENIE. Kupiec Juliusz Schreiber w Chojnicach prowadzący skład bławatów i konfekcji wniósł o odroczenie wyplat, w myśl rozporządzenia z dnia 6 marca 1928 r. Celem rozpoznania sprawy wyznacza się termin na 23 maja 1933 r. godz. 11, pokój 11, w niżej podpisanym Sądzie. Wierzyciele mogą przybyć na rozprawę celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. I. Nn. 5/33. 2460 Chojnice, dnia 28 kwietnia 1933 r. Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Komornik Sądu Grodzkiego rew. VI. zam. w Toruniu ul. Szeroka 33, obwieszcza, że licytować będzie w dniu 2 maja 1933 r. o godz. 11 u sped. Sadeckiego za gotówkę najwięcej dającym. całkowite urządzenie składu technicznego jak: różne kurki, 98 łączników do pasów szynowych, 12 kg. konopi, 72 klap skórzanych, 47 natłoczków skórzanych, 60 pierścieni do konwi młczarskich, 10 oliwiarek szklanych, 15 őrub Jaksona, węże do wody, smarownice, większą ilość őrub różnych, 103 klap gumowych, maszynę do szycia, 2 nocne stoliki, zegar ścienny, leżankę, różne stojaki, 2 tom-banki, 4 regaly i wiele innych rzeczy. Janowski, komornik w Toruniu.

Gospodynie !! „SABA”

najlepsza farba w płynie wszędzie do nabycia. 1932

Wózek

dziecięcy głęboki, modny jak nowy sprzedam. Toruń Szosa Chełmińska 28/30.

PIERWSZORZĘDNY gabinet kosmetyczny „Mimoza”

dypl. Université de beauté Cedib w Paryżu) omdładza, usuwa wszelkie wady cery i włosów, przyciemnia brwi i rzęsy. Toruń, Szeroka 37

Mieszkanie

4 pokojowe z łazienką okazyjnie na dogodnych warunkach na sprzedaż. Oferta „Dzień Pomorski” Toruń. 2450

Pięgi

usuwa pod gwarancją „Axela-Kram;” słoik tylko 2.— zł. J. Gadebusch Poznań, Nowa 7. 1667

Bandaże

rupturowe, opaski brzuszne, jako i regenerację wszelkiego rodzaju bandaży, wykonuje

Z. Górski

praktyczny bandażysta Toruń, Mała Garbary 4. [2402]

Z prawami szkół państwowych 8-klasowe gimnazjum żeńskie G. Winogrodzkiego w Wejherowie

przyjmuje zapisy do wszystkich klas, poczynając od klasy 2-giej. Przy gimnazjum wstępne klasy koedukacyjne, przygotowujące do gimnazjum nowego typu

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI

Urząd Skarbowy w Toruniu podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 2 maja 1933 r. o godz. 10-tej w magazynie Urzędu Skarbowego przy ul. Wielkiej Garbary 2 odbędą się sprzedaż z licytacji poniżej wymienionych ruchomości:

1 pianino, 2 bilardy, 4 biurka, 3 maszyny do szycia, 2000 kilog. sztang; płaskiej, 3 rowery męskie, 4 rowery żeńskie, 3 wirówki do mleka, maszyny do parzenia kawy, lustro, szafy, kanapy, urządzenia składowe i reosaracyjne, 35 par obuwia damskiego i inne drobne przedmioty. Zlec. Nr 277/IX. 2457

Toruń, dnia 29 kwietnia 1933 r.

Klecznik Urzędu Skarbowego w Toruniu.

Zawiadomiam

Szanowną Klientelę, że z dniem 1. V. br. przenoszę swój skład czapnictwa, przyborów wojskowych i artykułów męskich z ul. Szerokiej 5 na ul. Szeroką 4, Toruń.
2455
Paweł Łauner.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Ludowicach, o obszarze 11 ha, 2 a, 98 m², czystym dochodzie gruntowym, 3,53 talaru, wartości użytkowej 60 marek matrykuła artykuł 8 księgi podatku budynkowego 34 składająca się z zabudowanego gospodarstwa w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Ludowice k. 8 na imię Józefa Hula rolnika w Ludowicach zostanie w drodze egzekucji dnia 21 czerwca 1933 r. o godzinie 10 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 8. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 19 maja 1932 roku. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzytel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.
2448
Wąbrzeźno, dnia 10 kwietnia 1933 r.
2. K. 20/31. Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

1) Nieruchomość położona w Piwnicach obszar 0,2750 ha, o czystym dochodzie 1,40 talaru i 24 marek wartości użytkowej, artykuł 152 nr. 153 księgi podatku budynkowego z domem mieszkalnym, chlewem, stodołą, podwórzem i ogrodem. 2) Nieruchomość położona w Osieczku, obszar 1,7310 ha, o czystym dochodzie 5,91 talaru, artykuł matrykuły 95 składająca się z pastwiska w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej ad. 1) Piwnice k. 83, ad. 2) Osieczek k. 39 na imię rolnika Józefa Wójciana z Osieczka i tegoż żony Wiktorji z Maziarzów jako współwłaściciele na podstawie ogólnej wspólności majątkowej zostanie w drodze egzekucji dnia 20 czerwca 1933 r. o godz. 10 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 29. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dn. 9 kwietnia 1931. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzytel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.
2449
Wąbrzeźno, dnia 10 kwietnia 1933 r.
Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Arnoldowie, powiatu szubińskiego i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze wieczystej Arnoldowo tom I wykaz liczb 7 na imię Wilhelma Czudowskiego w Arnoldowie i żony jego Zofji z domu Kazior, jako współwłaścicielei mocą ogólnej wspólności majątkowej zostanie w drodze egzekucji dnia 12 lipca 1933 o godzinie 10 przed południem wystawioną na przetarg przymusowy w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 7. Nieruchomość składa się z zabudowanego podwórza i roli o obszarze 3,80,93 ha, o czystym dochodzie jako podstawie podatku gruntowego 4,48 talarów i wartości użytkowej jako podstawie podatku budynkowego 60 mk., matrykuła art. 7, księga podatku budynkowego 21. Wyciąg z księgi pod. grunt. i budynk., tabelę oraz inne dane dotyczące gruntu można obejrzeć w sekretaracie Sądu. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze wieczystej dn. 28 sierpnia 1931 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze wieczystej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzytel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.
2465
Zlec. 822/8.
Labiszyn, dnia 29 marca 1933 r.
Sad Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomości położone w Labiszynie, powiatu szubińskiego w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisane w księdze gruntowej Labiszyn tom XXII wykaz liczb 493 i Labiszyn tom III wykaz liczb 124, z wyjątkiem parceli wyłącznej nr. 315, oraz Labiszyn tom IX wykaz liczb 349 na imię Juliana Rucińskiego w Labiszynie zostaną w drodze egzekucji dnia 14 czerwca 1933 o godzinie 10 przed poł. wystawione na przetarg przymusowy w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 7. Nieruchomość Labiszyn tom XXII wykaz liczb 493 składa się z roli, obszar 2,17,50 ha, czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego 4,37 tal. matrykuła nr. 89 ks. podatku budynkowego nr. 136. Nieruchomość Labiszyn tom III wykaz liczb 124 składa się z części niezabudowanej o obszarze 2,83,30 włącznie z wyłączoną parcelą nr. 315. Czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego 4,75 tal. wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego 660 marek. Matrykuła nr. 95 ks. podatku budynkowego nr. 122. Nieruchomość Labiszyn tom IX wykaz liczb 349 składa się z niezabudowanej roli obszar 1,47,10 ha, czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego matrykuła nr. 559. Wyciągi z księgi podatku gruntowego i budynkowego, tabelę oraz inne dane dotyczące nieruchomości obejrzeć można w sekretaracie Sądu. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 25 paźdz. 1932 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert, i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzytel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybycia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.
K. 13/32
cc. 821/8
Labiszyn, dnia 20 kwietnia 1933 r.
Sąd Grodzki.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Nicwaldzie powiat Grudziądz i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Nicwald tom II k. 10 o powierzchni 9278,95 ha 660 mk wartości użytkowej oraz 51407 tal. czystego dochodu gruntowego na imię rolnika Kazimierza Walczaka z Nicwaldu zostanie w drodze przymusowego wykonania dnia 28 czerwca 1933 r., o godz. 10 przed południem wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 2. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 22 lutego 1932 r.
3. K. 22/31
Grudziądz, dnia 7 kwietnia 1933 r.
Sąd Grodzki.

1000 tanich ofert wiosennych.

Odwiedźcie nas bez zobowiązania do kupna. Droga do Sternfelda oplaca się!

Artykuły nasze nie są bezwartościowym wabikiem. Polecamy dobry, pierwszorzędny towar dla każdego dostępny. Na kilku przykładach pokazemy Wam drobną część olbrzymiej obfitości naszych korzystnych ofert.

STERNFELD

Gdańsk, Langgasse. 2470

Kapelusze

damskie korzystnie poleca od złotych 5-8. Toruń, Stary Rynek 24, l. p. 2456

5-cio pokojowe

mieszkanie do wynajęcia. Wiadomość: Toruń, Mickiewicza 87 u portjera. 2346

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Grudziądzu i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Grudziądz tom 58 k. 1712 o powierzchni 9461 ha, jako i 3600 mk. wartości użytkowej i położona przy ulicy Wislanej na imię wdowy Czesławy Kobylńskiej zostanie w drodze przymusowego wykonania dnia 28 czerwca 1933 r. o godzinie 10 przed połudn. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 2. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 18 marca 1933 r.
3. K. 57/31.
Grudziądz, dnia 20 kwietnia 1933 r.
Sąd Grodzki.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI.

Magistrat m. Fordonu sprzedaje w drodze składania ofert najwięcej dającym za natychmiastową zapłatę nieruchomość w Fordonie, przy ul. Wiejskiej nr. 10, zapisana pod Fordonem tom XIII karta 320 jak stoi i leży z wyjątkiem nieruchomości, składającą się z 27 ar. 46 m² roli, jednego znajdującego się tam w budowie domu mieszkalnego, jednego domku bocznego i budynków gospodarczych.
Oferty w zamkniętych kopertach z napisem „Oferta na kupno nieruchomości”, należy składać w tut. Magistracie najpóźniej do 14 maja br. włącznie, z równoczesnym wpłaceniem wadium w wysokości 5% oferowanej sumy w tut. Kasie Miejskiej.
Otwarcie i rozpatrzenie ofert nastąpi dnia 15 maja 1933 roku o godzinie 11 w Magistracie.
Magistrat zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, wzgl. nie uwzględnienia żadnej oferty.
Wszelkich informacji w tej sprawie udziela Magistrat m. Fordonu.
2466
Fordon, dnia 28 kwietnia 1933 r.
Magistrat.

WYWOŁANIE.

Paweł Gerhard Goertz z Langenau zastęp. przez adwokatów Rudkę i Tułeckiego w Grudziądzu wystąpił z wnioskiem o wywołanie listów gruntowych odnoszących się do długu gruntowego w kwocie 100.000 mk. zapisanego na nieruchomości Świecie-Folwark k. 70 w dziale III pod L. 50 na rzecz Pawła Gerharda Goertza. Posiadacz listów gruntowych wzywa się, by najpóźniej w terminie wywoławczym wyznaczonym na dzień 18 sierpnia 1933 r. godz. 10 w podpisany Sądzie, pokój 18 zgłosił prawa swe i przedłożył dokumenty, w przeciwnym razie dokumenty zostaną pozbawione mocy prawnej.
3. F. 22/32.
Grudziądz, dnia 18 kwietnia 1933 r.
Sąd Grodzki.

UCHWAŁA.

W postępowaniu upadłościowym względem majątku kupca Jerzego Sopparta w Toruniu termin końcowy oraz do dodatkowego badania wierzytelności i sprawozdania zarządcy masy wyznacza się na dzień 12 maja 1933 r. g. 11 40 w niżej podpisanym Sądzie, pokój nr. 7. Równocześnie zezwala się zarządcę masy na przedsięwzięcie podziału końcowego.
5 N. 9/30.
Zlec. Nr. 279/IX.
Toruń, dnia 27 kwietnia 1933 r.
Sąd Grodzki.

Celem rozpoznania wniosku kupca Franciszka Szczańskiego w Gdyni o odroczenie wypłat wyznacza się termin na dzień 17 maja 1933 r. godzina 10, pokój 33. Na terminie mogą interesowani wierzyciele udzielić Sądowi wyjaśnień.
Zlec. 485
7. E. 210/33.
Sad Grodzki w Gdyni.

I Ty możesz stać się milionerem
kupując los I klasy 27 loterii w Szczęśliwej Kolekturze
W. KAFTAL I SKA
Bydgoszcz, ul. Jagiellońska nr. 2.
Centrala Katowice.
Niebywała w dziejach Loterii wygrana
1.000.000 — złotych
padła w ostatnim dniu ciągnięcia 26 Loterii u nas!
Ceny losów: 1/1 40.— zł., 1/2 20.— zł., 1/4 10.— zł.
Zamówienia listowne załatwiamy odwrotnie!
Ciągnięcie rozpoczyna się od 18 maja br. 2452

Chiromanta-Astrolog

światowej sławy z długoletnią praktyką Ryszard Morawski-Kalwini ten, który jest ogłaszany przez radio. Powie każdej osobie z linii rak, rysów twarzy, oraz przy pomocy „Laski magicznej”, a także z fotografii i pisma jej przeszłość, i przyszłość odgadnie myśli i zamiary, powie do czego każdy w życiu się nada. Przyjmuje codziennie w Toruniu Hotel Pod Orłem pokój 30. 2376

Pokój

próżny frontowy na biuro od 1-go do wynajęcia. Toruń, St. Rynek 24, l. p. 2456

Zgubiony

paszport na nazwisko Willi Jesse, zamieszkały Odra, Südstr. 11, unieważniam. 2469

Uczeń

z lepszej rodziny potrzebny od zaraz. Bronisław Jasiński mistrz zegarmistrzowski Grudziądz, Mickiewicza 20. 1062

Składnica sportowa stadion

Gdynia, Starowiejska dom Hundsdorfa poleca wszelkie artykuły i ubiory sportowe oraz urządzenia sal gimnastycznych i boisk. Fachowa naprawa raket tenisowych. 2463

Zgubiona

legitymację tymczasową na nazwisko Chawa Ostrowicz, wystawioną przez Komisarjat Generalny w Gdańsku unieważniam. 2468

Sprzedam

niewykończony dom. Zgłoszenia Grudziądz, Lipowa 46. 1063

Pierze

Filia 8 Szpitala Okręgowego Grudziądz, zakupi 300 kg. pierza białego dartergo. Zgłoszenia przyjmuje kancelaria szpitala Lipowa 57. [1064 Grudziądz.

Mam na sprzedaż

kompletną sypialkę w dobrym stanie. Bardzo tanio. Wejherowo, ul. 3 Maja 14. [2389

Nauka pisania

na maszynie „Underwood“ i stenografji syst. Ozarowskiego, Orłowo, Kasztanowa 4, dom p. Brühla, blisko dworca. 2461

Przysposabiam do egzaminów, udzielam

lekcyj

francuskiego, angielskiego niemieckiego i gry na fortepianie. Adamska, Sukienicza 4, Toruń. 803

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 16.

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok IV

Gryf na czele tabeli o mistrzostwo Pomorza

Gryf — Kabel, Bydgoszcz 8:0 (4:0)

Rozegrane w niedzielę zawody o mistrzostwo Pomorza w piłce nożnej przyniosły zdecydowane zwycięstwo toruńskiego Gryfu.

Grę rozpoczyna Kabel i do dziesięciu minut nie widać przewagi z nieczyjej strony. Stopniowo uwiadamia się przewaga Gryfu, która też trwa do końca.

Pierwszego gola zdobywa w 14 min. Grenda ładnym strzałem z prawego skrzydła. W 27 min. Klemens podnosi wynik, w 31 minucie Grenda zdobywa trzecią bramkę. Wynik ten deprymuje drużynę Kabela. Sędzia dyktuje dwa karne dla Gryfu, z których jeden wykorzystuje Ziółkowski. Wynik do połowy 4:0.

Po przerwie należało przypuszczać, że Kabel nie mając już do stracenia, będzie dążył przynajmniej do honorowej bramki. Lecz oczekiwanie zawiodło. Już w 69 min. Klemens zdobywa piątego gola. Podyktowany karny przeciwko Kabelowi Ziółkowski umyślnie strzela na aut. Kabel już z początku gra mało fair co przy końcowi zamienia się już w grę brutalną.

W 64 min. sędzia usuwa grę z Kabela za nieodpowiednie zachowanie się na boisku.

Następują trzy kolejne bramki zdobyte w 75 min. przez Zdrojewskiego i w 78 i w 79 min. zdobyte przez Jeziorskiego.

Miedzynastowe spotkanie zapasnicze Łódź — Warszawa

Łódź, 1. 5. (PAT) W niedzielę odbyło się w Łodzi międzymiastowe spotkanie zapasnicze Warszawa — Łódź, zakończone zwycięstwem Łodzi 12:9. Właściwie po 6 walkach wynik był remisowy 9:9 i dopiero waga ciężka, w której Warszawa wskutek braku reprezentanta oddała trzy punkty bez walki zdecydowała o zwycięstwie Łodzian. Poziom walk raczej niki, co tłumaczy się rezerwowym składem obu zespołów.

Bieg na przelaj w Łodzi

Łódź, 1. 5. (PAT) W niedzielę odbył się w Łodzi bieg na przelaj o mistrzostwo okręgu na dystansie 5 km. Zwyciężył Kurpessa F. K. F. (Zgierz) w rewelacyjnym czasie 14 min. 58 sek. Jest to, jak się zdaje zapowiedź wielkiego nowego talentu długodystansowego w Polsce.

Pierwszy dzień konkursów hipicznych w Rzymie

W pierwszym dniu międzynarodowych zawodów hipicznych rozegrany został w Rzymie konkurs szybkości. Startowało 175 koni Par-course przeszło bez błędu 34, w tem 4 polskie, a mianowicie: Scosland na „Ali” i „Redadlegi” i Kulesza na „Milordzie” i „Nidzie”.

Konkurs wygrał Włoch Bacci Pierwszy z Polaków Scosland zajął 18 i 20 miejsce.

Klęska wiedeńskiej F. A. C. na Śląsku

W Wielkich Hajdukach rozegrany został w ub. sobotę mecz towarzyski pomiędzy wiedeńską drużyną zawodową Florisdorfer A. C. a ligową drużyną Ruchu. Mecz wywołał ogromne zainteresowanie i zgromadził ponad 3.000 widzów. Ruch odniósł bardzo wielki sukces, bijąc wiedeńczyków bezapelacyjnie w stosunku 6:1 (3:1).

Ruch miał przez cały czas bezwzględna przewagę. Cała drużyna grała z niesłychaną ambicją i ofiarnością. Te momenty zdecydowały o zwycięstwie.

Wiedeńscy mimo porażki zaprezentowali bardzo wysoki poziom gry, ale ich ataki nie miały wykonczenia.

Gryf grał przynajmniej o klasę lepiej od Kabela. Sędzia p. Polniaszek.

Gryf II — K. S. Strzelec 3:1 (2:1)

Przez cały czas przewaga juniorów Gryfu nad fizycznie silniejszym Strzelcem. Ten dobrze zgrany zespół młodzików polecający kierownictwu sekcji piłki nożnej i ich trenerowi p. Jeziorskiemu i Dolewskiemu. Sędzia p. Knieć.

Bieg pań naprzelaj

W Łodzi odbył się bieg naprzelaj pań o mistrzostwo Polski. W silnej konkurencji bieg ten wygrała Jadwiga Nowacka (AZS Warszawa) wyprzedzając Ślązaczkę Sznoconą (Pogoń — Katowice) mistrzynią Polski z roku 1932. Na zdjęciu naszym podajemy obie zawodniczki.

Druga niedziela meczów ligowych

Porażka Warty z Wisłą.

Poznań, 1. 5. (PAT) W meczu o mistrzostwo Ligi Warta przegrała niespodziewanie na własnym boisku z krakowską Wisłą 1:2 (0:0). Przez cały czas zawodów zaznaczyła się lekka przewaga Warty, nie wykorzystana wskutek słabiej gry ataków. Dla zwycięzców punkty były dziełem Artura i Baleara, Sędziował Wardęszkiewicz z Łodzi. Widzów zgórą 4 tysiące.

Ł. K. S. — Czarni 1:0.

Łódź, 1. 5. (PAT) Czarni lwowscy bawili w niedzielę w Łodzi, gdzie rozegrali mecz o mistrzostwo Ligi z ŁKS, przegrywając nieznacznie 0:1 (0:0). Jedyną bramkę dnia zdobył Durka w 30 minucie, w drugiej połowie z rzutu wolnego. ŁKS mimo zwycięstwa zawiodł. Czarni byli równorzędnym przeciwnikiem, a ich ataki były nawet o wiele gorsze pod bramką. Łodzianie przewyższali jedynie okresami. Zawody prowadził Drodź. Widzów mniej niż zwykle, bo tylko około 2.000.

Pierwsze 2 punkty Garbarni.

Kraków, 1. 5. (PAT) W meczu o mistrzostwo Ligi Garbarnia zdobyła pierwsze 2 punkty w tegorocznych zawodach, bijąc Podgórze 3:0 (1:0). Podgórze występowało bez Kasiny i Broszka, Garbarnia w pełnym składzie. Pierwszą bramkę zdobyła Smoczek już w 15 sekundzie. W następnych minutach gra się wyrównywała i Podgórze ma nawet więcej do godnych sytuacji podbramkowych. Po zmianie pół zaznacza się przewaga Garbarni, dla której dalsze bramki zdobywa Smoczek w trzeciej minucie i Pazurek w dwie minuty póź-

Świetne zwycięstwo harcerzy pomorskich

na VI centr. harcerskich zawodach strzeleckich w Poznaniu

W 6tych Harc. Centralnych Zawodach strzelecko-lucznyczych, które odbyły się w dniach 18—20 bm. w Poznaniu między harcerzami z całej Polski wziął także udział zespół Chora gwi Pomorskiej, w następującym składzie: Nogański z Brodnicy, Chmielewski i Milkamanowicz z Torunia, Kotłowski z Gdyni oraz Kulpiński, Paozkowski i Szalkiewicz z Chełmskiego. Harcerze pomorscy zdobyli cały szereg pierwszych miejsc.

W konkurencji na 200 m, z karabinu woj-

skowego dh. Chmielewski zdobył 2-gie miejsce (pkt. 144—200, dh. Nogański 5-te (pkt. 128—200).

Z karabinu małokalibrowego na 200 i 100 m. Nogański zdobył miejsce drugie (pkt. 149—200), Szalkiewicz — piąte oraz Kulpiński — szóste.

Na 50 m. do tarczy 20x14 cm. (Bzd. 21) pierwsze miejsce zdobył Nogański (pkt. 200—300), drugie miejsce zdobył Kulpiński (pkt. 198—300).

Na 50 m do tarczy 50x20 cm (Bz. szkol. 7) pierwsze miejsce zdobył Nogański (pkt. 542—600), drugie miejsce zdobył Milkamanowicz (pkt. 536—600) czwarte miejsce zdobył Kulpiński (pkt. 520—600).

Z pistoletu dowolnego na odległość 50 m (Pd 3) pierwsze miejsce zdobył Nogański (pkt. 219—300, drugie miejsce zdobył Milkamanowicz Teofil (pkt. 176—300).

Tytuł najlepszego strzelca ZHP drugiej grupy w strzelaniu z broni małokalibrowej zdobył Nogański Henryk. Drugie miejsce Milkamanowicz Teofil.

Największym sukcesem zespołu pomorskiego jest zdobycie tytułu mistrzowskiego zespołu ZHP i pierwszego miejsca w składzie: Nogański, Milkamanowicz, Kotłowski, Kulpiński i Szalkiewicz. Dotychczas tytuł ten dzierżył zespół warszawski przez 5 lat. Po raz pierwszy udało się naszym chłopcom odebrać go warszawiakom łącznym wynikiem 2595 pkt. na możliwych 3000.

Szermiercze mistrzostwa Polski

W piątek rozpoczęły się w Katowicach szermiercze mistrzostwa Śląska, które zgromadziły zawodników z całej Polski.

We florecie zwyciężył Ślązak Zazyk, bijąc w finale Paszka 5:4. W szpadzie startowało 18 zawodników. Sensacją była w finale porażka znanego szermierza warszawskiego, por. Zabielskiego, który przegrał do ślązaka Sobika. Ponieważ walka ta rozstrzygnęła o pierwszym miejscu, przeto mistrzostwo zdobył Sobik przed por. Zabielskim i Brzezińskim (Warszawa).

Tłoczyński w znakomitej formie

Zwycięstwo nad trenerem francuskim Warszawa, 1. 5. (PAT) W niedzielę na kortach tenisowych Legji odbyły się rozgrywki mecz tenisowe z udziałem trenera Estra beau i obojczy naszych tenisistów. Tłoczyński zabłysnął wczoraj znowu znakomitą formą, bijąc łatwo trenera francuskiego w trzech setach 6:3, 6:4, 6:3. W grze podwójnej Popławski, Warmiński odnieśli niespodziewane zwycięstwa nad zespołem Hebda — Witman 6:4 (10:8). Mecz wywołał ogromne zainteresowanie publiczności, która przybyła w liczbie około 1500 osób.

Mecze zagraniczne krakowskiej Wisły

Krakowska Wisła w m. maju rozegra definitywnie nast. spotkania zagranicą:

14 maja — w Montigny, 17 maja — z Diablos Rouges w Brukseli, 20 maja — w Antwerpi z Antwerp FC, 21 maja — w Bruay, 23 maja — z Racing Clubem w Paryżu.

Obecnie — z racji zerwania kontaktu ze sportem niemieckim — Belgijski Zw. Piłkarski zaprosił Wisłę za pośrednictwem red. Hauptmana, stale przebywającego w Belgii, na wielki turniej międzynarodowy przez siebie zorganizowany. Wisła grałaby: 25, 27 i 28 maja z reprezentacją Holandji, kombinowaną drużyną Francji, zawodowcami angielskimi i belgijskimi.

Opłata za ogłoszenie wzm. milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,30 zł
za ogłoszenie wzm. milim. na stronie 1-lamowej . . . 1,00 zł
za ogłoszenie wzm. milim. na stronie 9,80 zł — w tekście . . . 0,50 zł
za ogłoszenia ogólnego i urzędowego w drobnym składzie 25% drożej.
Opłata za słowo 13 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla porządkujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia ogłoszeniowe i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wstawienie 1/4 na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
Cechy za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.
Przy sądowym ściąganiu należności . . . 10 fen.
Przebieżne miejsce ogłoszenia adm. . . 10 fen.
upada. za terminowy druk
cja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobroszyński Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann,
Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiada, na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Bronisław Jędrzejczak,
Inowrocław, plac Kasprzowicza 4a.
Redaktor odpowiada, na Grudziądz, Józef Stanaub, Grudziądz, Rynek 10/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwa „Dzień Pomorski”, „Dzień Bydgoski”, „Gazeta Morska”,
„Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kujawski”
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A.
w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi
w ekspedycji miejscowych agencji . . . 3.— zł
z odnośnieniem do domu w Toruniu . . . 3,40 zł
przez pocztę z odnośnieniem . . . 3,36 zł
pod opaską . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,50 gd przez chłopca . . . 2,30 gd
odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd . . . 7.— gd
w razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma